

Strategie rozvoje města Mohelnice

Jiřina Skopalová

Bakalářská práce
2009

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Jiřina SKOPALOVÁ
Studijní program: B 6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná správa a regionální rozvoj

Téma práce: Strategie rozvoje města Mohelnice

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Stanovte cíle a metody bakalářské práce.
- Uvedte základní teoretické pojmy týkající se regionálního rozvoje.
- Zpracujte literární rešerši a legislativu upravující regionální rozvoj.

II. Praktická část

- Stručně charakterizujte město Mohelnice.
- Zhodnoťte současný stav rozvoje města Mohelnice.
- Zjištěné informace vyhodnoťte formou SWOT analýzy.
- Navrhněte strategii rozvoje města Mohelnice.

Závěr

Rozsah práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, klasifikace. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2002. 211 s. ISBN 80-246-0384-5.
[2] KADEČKA, S., PRŮCHA, P. Správní právo, obecná část. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 74 s. ISBN 978-80-210-4588-0.
[3] LACINA, K. Regionální rozvoj a veřejná správa. 1. vyd. Praha: Eupress, 2007. 69 s. ISBN 978-80-86754-74-1.
[4] WOKOUN, R. a kol. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 4. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. 447 s. ISBN 80-86473-80-5.
[5] Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 16. března 2009
Termín odevzdání bakalářské práce: 22. května 2009

Ve Zlíně dne 16. března 2009

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. RNDr. René Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Bakalářská práce byla napsána na téma Strategie rozvoje města Mohelnice. Práce je členěna do dvou částí, teoretické a praktické. V teoretické části byly formulovány cíle práce a metody k dosažení cílů, vysvětleny základní pojmy týkající se regionálního rozvoje a představena související legislativa. V praktické části byla zpracována socioekonomická analýza. Shrnutí zjištěných informací bylo provedeno formou SWOT analýzy, která byla využita jako podklad k sestavení návrhu strategie rozvoje města Mohelnice.

Klíčová slova: město Mohelnice, strategie rozvoje, regionální rozvoj, regionální politika, SWOT analýza

ABSTRACT

The Bachelor thesis was written on the topic The development strategy of Mohelnice. The thesis is divided into two parts, a theoretical one and a practical one. In the theoretical part, the aims of the work and methods to achieve the aims have been formulated, the basic terms concerning the regional development have been explained and the related legislation has been presented. In the practical part the socioeconomic analysis has been executed. The compilation of the detected information has been done with the SWOT analysis, which has been used as the base to create the concept of the development strategy of Mohelnice.

Keywords: the town Mohelnice, the development strategy, the regional development, the regional policy, the SWOT analysis,

Na tomto místě chci poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce panu RNDr. Oldřichu Hájkovi, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce, užitečné rady a podnětné připomínky, které mi v průběhu psaní bakalářské práce předkládal.

Mé díky patří také zaměstnancům Městského úřadu Mohelnice, kteří mi ochotně pomáhali při získávání potřebných informací o městě a umožnili mi tak zpracovat bakalářskou práci.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1 CÍLE A METODY PRÁCE	10
1.1 CÍLE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	10
1.2 METODY ZPRACOVÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	10
1.2.1 Primární informace.....	11
1.2.2 Sekundární informace	12
2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	14
2.1 REGIONÁLNÍ POLITIKA A REGIONÁLNÍ ROZVOJ.....	14
2.2 OBEC	16
2.2.1 Působnost obce.....	16
2.2.2 Orgány obce	18
2.2.3 Hospodaření obce.....	19
2.2.4 Rozpočet obce	20
2.3 STRATEGIE ROZVOJE.....	21
3 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA	23
II PRAKTICKÁ ČÁST	25
4 CHARAKTERISTIKA MĚSTA MOHELNICE	26
4.1 POLOHA A VNĚJŠÍ VZTAHY.....	26
4.2 PŘÍRODNÍ PODMÍNKY	27
4.3 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	28
4.4 OSÍDLENÍ.....	29
4.5 OBYVATELSTVO	30
4.6 BYDLENÍ.....	33
4.7 KULTURA A SPORT.....	35
4.7.1 Kultura.....	35
4.7.2 Sport	36
4.8 INFRASTRUKTURA	38
4.8.1 Občanská vybavenost	38
4.8.2 Technická vybavenost	43
4.8.3 Dopravní infrastruktura	45
4.9 HOSPODAŘENÍ MĚSTA.....	47
4.10 TRH PRÁCE	48
4.11 PRŮMYSL A ZEMĚDĚLSTVÍ	51
4.11.1 Průmysl.....	51
4.11.2 Zemědělství	52

4.12	CESTOVNÍ RUCH A REKREACE.....	53
5	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	55
6	SWOT ANALÝZA	57
6.1	SILNÉ STRÁNKY	59
6.2	SLABÉ STRÁNKY	59
6.3	PŘÍLEŽITOSTI.....	59
6.4	HROZBY	59
7	STRATEGIE ROZVOJE MĚSTA MOHELNICE.....	60
7.1	CÍL 1: ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU	60
7.2	CÍL 2: ROZVOJ PODNIKÁNÍ.....	61
7.3	CÍL 3: ROZVOJ DOPRAVY	62
7.4	CÍL 4: ROZVOJ TECHNICKÉ VYBAVENOSTI	63
7.5	CÍL 5: ROZVOJ BYDLENÍ A BEZPEČNOSTI	64
7.6	CÍL 6: ROZVOJ OBČANSKÉ VYBAVENOSTI.....	64
	ZÁVĚR	66
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	68
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	71
	SEZNAM OBRÁZKŮ	72
	SEZNAM TABULEK.....	73
	SEZNAM PŘÍLOH.....	74

ÚVOD

Cílem mé bakalářské práce je navrhnout strategii rozvoje města Mohelnice. Toto téma jsem zvolila především z toho důvodu, že bydlím v Mohelnici a dobře znám zkoumané prostředí. Nemalou roli při rozhodování hrál i fakt, že mi není lhostejné, jak se město bude dál rozvíjet. Také chci být hrdá na to, že jsem v Mohelnici vyrůstala a jsem jejím občanem.

Nejprve se budu věnovat teoretické části bakalářské práce, kde přesněji popíšu cíle své práce a také metody, pomocí kterých hodlám stanovené cíle splnit. Dále v teoretické části vymezím základní pojmy, které se týkají regionálního rozvoje, jako například regionální politika, region, obec, její pravomoc a působnost, orgány, hospodaření a v neposlední řadě vysvětlím termín strategie rozvoje města. Činnost veřejné správy je založena na právních předpisech, proto se zmíním také o nejdůležitější legislativě upravující tematiku regionálního rozvoje a obecního zřízení.

V praktické části se zaměřím na vypracování socioekonomické analýzy města Mohelnice. Díky ní zjistím, jaká je současná situace ve městě v jednotlivých oblastech. Získané informace vyhodnotím formou SWOT analýzy, ve které souhrnně uvedu jaké jsou přednosti města i jeho slabiny. Neopomenu zmínit nejvýraznější možnosti rozvoje města a také oblasti, ve kterých spatřuji nejzávažnější nedostatky, které je třeba řešit v rámci strategie rozvoje města. Pro získání objektivního pohledu na problematiku provedu dotazníkový průzkum. Ze zpracovaných analýz a dotazníkového šetření budu vycházet při sestavování návrhu strategie rozvoje města Mohelnice, o kterou se pokusím v závěrečné části práce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CÍLE A METODY PRÁCE

Před zahájením psaní vlastní bakalářské práce je důležité si určit cíle práce, tedy čeho chci dosáhnout, a také postupy, kterými stanovené cíle naplním.

1.1 Cíle bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je navrhnout strategii rozvoje města Mohelnice. Stanovenému úkolu musí předcházet dílčí kroky, bez kterých by nebylo možné sestavit strategii rozvoje.

V první řadě je nutné charakterizovat město Mohelnice, uvést polohopis a přírodní podmínky města, které jsou úzce spojeny s kvalitou životního prostředí. Dále provést socioekonomickou analýzu Mohelnice, tedy rozbor oblastí jako osídlení, obyvatelstvo, bydlení, kultura a sport, občanská a technická infrastruktura, doprava, trh práce, průmysl, zemědělství, cestovní ruch a hospodaření města.

Druhým krokem, který povede ke splnění primárního cíle bakalářské práce, je zhodnotit současný stav rozvoje města Mohelnice, tzn. na základě socioekonomické analýzy identifikovat současnou situaci ve městě v jednotlivých oblastech.

Na závěr práce zanalyzuji zjištěné informace dvěma způsoby. Nejprve provedu dotazníkové šetření, kterým získám objektivní pohled na problematiku. Poté vyhodnotím získaná data formou SWOT analýzy.

1.2 Metody zpracování bakalářské práce

Existuje mnoho druhů nejrůznějších metod a technik, které slouží jak k analyzování daného území, tak ke zpracování strategie rozvoje vybrané obce. Metody a techniky se dělí do dvou základních kategorií, a to kvantitativní a kvalitativní metody zkoumání. Kvantitativní metody zjišťují, jaké je množství sledovaného jevu, zatímco kvalitativní metody zkoumají vlastnosti a kvalitu studovaného jevu. Při zpracování bakalářské práce je nutné využít obou kategorií k získání potřebných primárních i sekundárních informací.

1.2.1 Primární informace

Primární informace pocházejí z prvotního sledování stavu. Tyto informace jsem získávala následujícími metodami:

- terénní výzkum (vlastní vizuální pohled),
- rozhovor s konkrétními osobami na Městském úřadu v Mohelnici i občany města,
- dotazník.

Rozhovor

Rozhovor je jednou z metod kvalitativního výzkumu, která je založená na rozmluvě dvou či více osob, z nichž jedna je tazatel a druhá dotazovaný. Tazatel by měl rozhovor řídit. To ale neznamená, že by měl mluvit více než dotazovaný. Každý rozhovor by měl být předem dobře připraven.

Zásady správného rozhovoru:

- navodit příjemnou atmosféru,
- neodporovat dotazovanému, i když s jeho názorem není tazatel ztotožněn,
- neskákat do řeči,
- pokládat jasně a srozumitelně formulované otázky,
- naslouchat (míní se tím skutečné naslouchání, které reaguje nejen na slova, ale také na tón hlasu a naladění hovořícího). [4]

Pro zpracování bakalářské práce je možné použít tzv. skupinové rozhovory. Jedná se o specifickou formu rozhovoru, kdy jsou dotazy kladeny celé skupině a jednotliví členové na ně odpovídají spontánně. [4]

Dotazník

Dotazník je jedním z nejběžnějších nástrojů pro sběr primárních dat k výzkumným účelům. Skládá se ze série otázek, jejichž cílem je získat názory a fakta od respondentů. Dotazník je jednou z nejlevnějších metod výzkumu a je jednoduchý na vyplnění (téměř každý ve svém životě alespoň jednou vyplňoval dotazník). Ke stinným stránkám dotazníku patří fakt, že redukuje komunikaci, neboť 90% komunikace je nonverbální. Dále může být obtížné získat respondenty nebo mohou oslovení občané poskytovat nepravdivé informace. [18]

Při sestavování dotazníku je potřeba se zaměřit na:

- srozumitelnost,
- přehlednost a snadnou orientaci,
- jednoduchost vyplňování,
- jazykovou korektnost. [18]

Na začátku dotazníku by měl být stručný úvod, který by měl dotazovanou osobu slušně oslovit a požádat o vyplnění dotazníku, představit náplň dotazníku, naznačit význam odpovědi a smysl celého dotazníku, sdělit stručné pokyny k vyplňování, je-li to nutné, a zmínit přibližnou délku vyplňování dotazníku. Je vhodné poděkovat za čas, který respondent věnuje vyplňování otázek. Dotazník by neměl být příliš dlouhý, více než 20 otázek zpravidla dotazovanou osobu odradí. [18]

V dotazníku je možné využít následující tři typy otázek:

- otevřené - umožňují volnou tvorbu odpovědi,
- uzavřené - výběr z několika variant odpovědi,
- polouzvařené (polootvřené) - kombinace obou předchozích typů. [18]

1.2.2 Sekundární informace

Sekundárními informacemi rozumíme informace, které již byly někým zjištěny jako primární data a uveřejněny. Sekundární informace jsem získala studiem dostupných dokumentů, literatury, webových stránek a jiných materiálů, jež obsahují informace o městě Mohelnici.

Zhodnocení zjištěných informací jsem prováděla těmito metodami:

- Komparativní metody – jsou založené na srovnávání zkoumaných ukazatelů s jinými podobnými jednotkami.
- Dynamické metody – používají se k analýze dosavadního vývoje sledovaných údajů. Na základě odborných zkušeností je možné stanovit odhad následného vývoje.

- SWOT analýza – je nejčastěji používaná metoda k souhrnnému vyhodnocení zjištěných analytických dat.

SWOT analýza

Vysvětlení této metody podává již sám název. Slovo analýza v obecném smyslu znamená rozbor. Jedná se tedy o metodu zkoumání složitějších skutečností rozkladem na jednodušší. Zkratka SWOT pochází z anglických slov Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby). [7]

Podstatou této metody je odhalení a pojmenování vlastních předností a slabín a z nich vyplývajících pozitivních a negativních výsledků určitého vývojového procesu, tedy příležitostí a hrozeb budoucího vývoje. Smyslem SWOT analýzy spočívá v akceptování silných stránek a odstraňování nebo alespoň omezování slabých stránek, čímž se zvyšuje pravděpodobnost realizace příležitostí a snižuje dopad hrozeb. [7]

Nezbytnou podmínkou SWOT analýzy je omezení se pouze na odhalení a pojmenování podstatných záležitostí. Velká pozornost musí být věnována i zařazování jednotlivých faktorů do složek SWOT analýzy, neboť nelze vždy jednoznačně určit, je-li daná skutečnost silnou nebo slabou stránkou, příležitostí či spíše hrozbou. [7]

Pro kvalitní vypracování SWOT analýzy je nutné se držet následujících zásad:

- Výstižnost – prováděná analýza musí být výstižná, protože většina zkoumaných faktorů se jen velmi těžko vtěsnává do jednoduchých formulací.
- Realističnost – z praktických důvodů není možné dosáhnout absolutního výčtu všech ovlivňujících faktorů, při zpracování analýzy se musíme omezit jen na ty nejpodstatnější z hlediska možností rozvoje daného území.
- Objektivita – při sestavování analýzy může dojít k subjektivnímu vlivu zpracovatele, kterému by se měl zhotovitel vyvarovat. [7]

2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

2.1 Regionální politika a regionální rozvoj

Regionální rozvoj

Definice regionálního rozvoje není jednoznačně vymezena. Regionální rozvoj lze chápat ve dvou základních přístupech, a to praktickém a akademickém. Praktické pojetí regionálního rozvoje spočívá ve vyšším využívání a zvyšování potenciálu daného území vznikající v důsledku prostorové optimalizace socioekonomických aktivit a využití přírodních zdrojů. Využívá se zejména v činnosti neakademických institucí, tedy v krajských a obecních úřadech. [2]

Akademickým přístupem regionálního rozvoje se rozumí aplikace nauk, zejména ekonomie, geografie a sociologie, řešících jevy, procesy, vztahy systematicky vymezeného prostoru, které jsou ovlivněny přírodně-geografickými, ekonomickými a sociálními podmínkami v daném regionu. Primárním cílem je hledání nástrojů pro ovlivňování rozmístování ekonomických činností a nerovnoměrného osídlování území. [2]

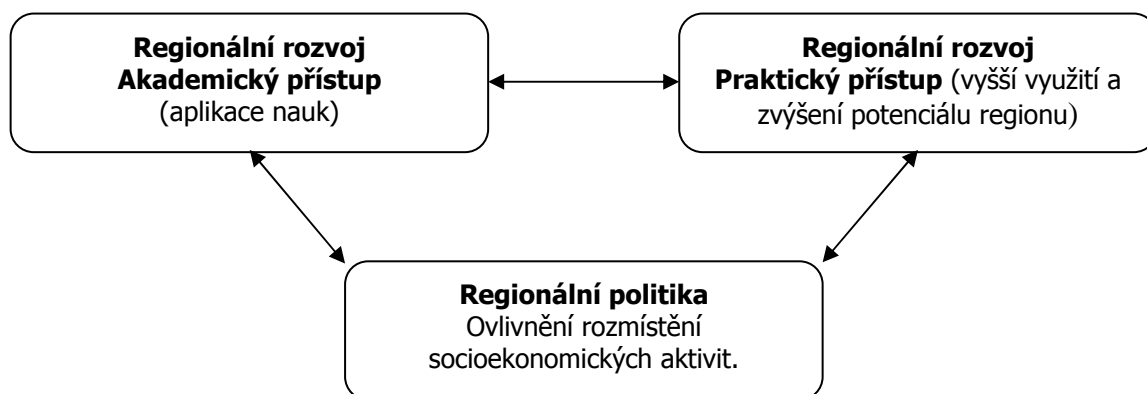
Teorie regionálního rozvoje

Teorie regionálního rozvoje představují více či méně ucelený systém vysvětlujících působení základních faktorů, subjektů, mechanismů a dalších souvislostí regionálního rozvoje. Teorie mají důležitý poznávací význam. Znalost teorií regionálního rozvoje je zároveň základem pro koncipování adekvátní regionální politiky či regionální rozvojové strategie. [1]

Teorie regionálního rozvoje se opírají o všeobecné ekonomické myšlení, zejména o neoklasickou a keynesiánskou teorii. Oba tyto směry přisuzují značný význam mobilitě dvou výrobních faktorů (kapitálu a práce) a do značné míry ovlivnily formulování strategie a nástrojů regionální politiky. Podle neoklasického modelu závisí vývoj regionálních disparit na dostupnosti a meziregionální mobilitě produkčních faktorů. Cílem regionálního rozvoje vycházejícího z keynesiánské teorie je dosažení rovnoměrnosti distribuce příjmů a úrovně života mezi regiony. [1]

Vztah regionálního rozvoje a regionální politiky

Akademické pojetí regionálního rozvoje vytváří pro regionální politiku poznatky, které jsou následně využity pro praktické pojetí regionálního rozvoje. Regionální politika pak na základě poznatků o regionálním rozvoji ovlivňuje skutečný regionální rozvoj a regionální rozvoj zpětně působí na regionální politiku. [2]

Obrázek 1 – Vztah regionálního rozvoje a regionální politiky [2]

Definice regionální politiky

Regionální politikou se rozumí koncepční a výkonná činnost státu, regionálních a místních orgánů, jejímž cílem je přispívat k vyváženému a harmonickému rozvoji jednotlivých regionů, ke snižování neodůvodněných rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a ke zlepšení regionální hospodářské struktury. [3]

Úsilí o vyvážený rozvoj není chápáno jako snaha zajistit stejný rozvoj ve všech regionech. Cílem tohoto úsilí je, aby vývoj v celém státě i v úrovni regionů byl proporcionální, nekrizový, byla vytvořena rovnost šancí regionů a byl plnohodnotně využíván jejich demografický, přírodní, hospodářský a další potenciál. [3]

Z definice regionální politiky uvedené výše vyplývá, že regionální politika je vykonávána na několika úrovních. Územní členění České republiky pro potřeby regionální politiky rozlišuje dva základní stupně, a to státní a regionální, přičemž regionální úroveň se dále dělí do dvou kategorií, a to regionální (krajská) a mikroregionální (místní). V některých publikacích může být regionální i mikroregionální úroveň dále členěna na vyšší a nižší. U regionů se vyšší úrovní rozumí území tzv. krajů soudržnosti a nižší úrovní území krajů (vyšších územně samosprávných celků) stanovených v Ústavě České republiky. Mikroregionální úrovní vyšší je chápáno území okresů, zatímco nižší kategorií územní

obvody obcí s rozšířenou působností. V jednotlivých literaturách jsou uvedené různé hierarchie členění. Pro potřeby bakalářské práce je dostačující rozdělení na regionální úroveň – kraje a mikroregionální úroveň – obce. [3]

2.2 Obec

Ústava České republiky charakterizuje obec jako základní územní samosprávný celek. Tímto ústavou rozumíme územní společenství občanů, která mají právo na samosprávu. K jejímu výkonu obec potřebuje vlastní majetek s nímž hospodaří na základě vlastního rozpočtu. Zákon o obcích specifikuje charakteristiku obcí a říká, že jsou veřejnoprávními korporacemi (právními osobami veřejného práva), které vystupují v právních vztazích svým jménem a nesou odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Dále je v zákoně stanoveno, že obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů a při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. K plnění svěřených úkolů v oblasti samostatné působnosti může obec zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce. Podle zákona je obec, jako územní samosprávný celek, relativně nezávislá na státu. V § 7 se říká, že státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti obce zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. [8, 9]

Obec se vyznačuje třemi základními složkami: občany, územím a působností. Občanem obce je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je v obci hlášena k trvalému pobytu. Území obce je vymezeno jedním nebo více katastrálními územími. Každá část území České republiky je součástí území některé obce a každá obec je součástí vyššího územně samosprávného celku (kraje). [9]

2.2.1 Působnost obce

Působnost obecně znamená okruh svěřených záležitostí, které může obec projednávat, rozhodovat a realizovat. Pro vymezení samostatné a přenesené působnosti obce je zásadní § 8 zákona o obcích, podle kterého: „pokud zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o přenesenou působnost obce, platí, že jde vždy o samostatnou působnost“. [6, 9]

Samostatná působnost

Samostatnou působností je působnost samosprávná, zakotvená v ústavním právu. Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy. Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem a v ostatních záležitostech též jinými právními předpisy vydanými na základě zákona. Výkon samosprávy je svěřen převážně zastupitelstvu obce. V samostatné působnosti jedná obec vlastním jménem a na vlastní účet. [6, 9]

Přenesená působnost

Ústava České republiky obsahuje i ustanovení tvořící podklad pro přenesenou působnost obcí, když v článku 105 stanoví, že výkon státní správy lze svěřit orgánům samosprávy jen tehdy, stanoví-li to zákon. [8]

Přenesená působnost je dekoncentrovaná státní správa svěřená obcím zákony na základě Ústavy České republiky. Přenesenou působnost vykonávají orgány obce jménem státu a odpovědnost za její výkon nese stát. Zákon o obcích dále upravuje přenesenou působnost. Při výkonu přenesené působnosti se orgány obce řídí při vydávání nařízení obce zákony a jinými právními předpisy, v ostatních případech též usnesením vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů a návrhy opatření, popřípadě rozhodnutím krajského úřadu v rámci kontroly výkonu přenesené působnosti. Na plnění úkolů v přenesené působnosti obdrží obec ze státního rozpočtu příspěvek. Zákon obsahuje obranné mechanismy pro případ, kdy obec neplní povinnosti v rámci přenesené působnosti. [6, 9]

U přenesené působnosti obcí je nutné zdůraznit třístupňové členění obcí pro účely výkonu státní správy: I. obec,

II. obce s pověřeným obecním úřadem,

III. obce s rozšířenou působností. [6]

Některé obce vykonávají mimo základního rozsahu přenesené působnosti i širší rozsah výkonu státní správy stanovený zvláštními zákony, a to pro celý správní obvod (je tvořen více obcemi). Jde o obce, ve kterých je zřízen pověřený obecní úřad (přenesená působnost II. stupně) a obce s rozšířenou působností (přenesená působnost III. stupně). [6]

2.2.2 Orgány obce

Zastupitelstvo

Ústava se zmiňuje jen o zastupitelstvu obce, neboť je jádrem samosprávy a má tudíž hlavní postavení mezi orgány obce. Ústava říká, že každá obec je samostatně spravována zastupitelstvem. Funkční období zastupitelstva je čtyřleté. Členové zastupitelstev jsou voleni tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Zákon o obcích dále specifikuje počet členů zastupitelstva, který je vázán na počet obyvatel dané obce, jejich práva a povinnosti. [8, 9]

Zákon o obcích stanovuje pravomoce zastupitelstva. Z hlediska regionálního rozvoje jsou ty nejvýznamnější uvedeny níže:

- schvalovat program rozvoje obce,
- schvalovat územní plán obce a regulační plán a vyhlášovat jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou,
- schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce,
- zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce,
- zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny. [9]

Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Zasedání zastupitelstva obce se konají v územním obvodu obce a jsou veřejná. K platnému usnesení zastupitelstva obce, rozhodnutí nebo volbě je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech zvolených členů zastupitelstva obce. Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce. [9]

Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V obci, kde se rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta. Radu obce tvoří starosta, místostarostové a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se schází podle potřeby, její schůze jsou neveřejné. [9]

Radě obce je mimo jiné vyhrazeno:

- zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu,
- vydávat nařízení obce,
- stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce. [9]

Starosta

Starosta zastupuje obec navenek. Starostu a místostarosty volí zastupitelstvo obce z řad svých členů. Starosta a místostarostové musí být občany České republiky a za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu. Starosta svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce. Spolu s místostarosty podepisuje právní předpisy obce. [9]

Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarostové, tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele stojí starosta. Rada obce může zřídit odbory a oddělení pro jednotlivé druhy činnosti. Obecní úřad je povinen zřídit úřední desku. Musí být umístěna na místě, které je veřejně přístupné po 24 hodin denně. [9]

2.2.3 Hospodaření obce

Dle článku 101 Ústavy České republiky mohou mít územní samosprávné celky vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Hospodaření obce konkretizuje zákon o obcích, který říká, že majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákona vymezené působnosti. Majetek obce musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku a vést evidenci svého majetku. Každá obec

musí nechat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok přezkoumat buď krajským úřadem nebo auditorem. Náklady na přezkoumání hospodaření obce auditorem hradí obec ze svých rozpočtových prostředků. [8, 9]

2.2.4 Rozpočet obce

Plnění úkolů vyplývajících ze samostatné i přenesené působnosti obce vyžaduje finanční prostředky. Nejdůležitějším nástrojem finančního hospodaření obce je rozpočet obce, doplněný mimorozpočtovými fondy. Sestavování územního rozpočtu a hospodaření podle něho v průběhu rozpočtového období je ze zákona povinné, zatímco vytváření mimorozpočtových fondů je zpravidla v pravomoci orgánů územní samosprávy. [5]

Rozpočet obce je možné charakterizovat jako decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří rozděluje a používá na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence. Z účetního hlediska je rozpočet bilancí. Je významným nástrojem realizace regionální politiky a financování potřeb lokálního veřejného sektoru. Je důležitým finančním plánem, jímž se řídí financování činností obce po dobu rozpočtového roku, který je shodný s kalendářním rokem. [5]

V rozpočtovém hospodaření se uplatňují rozpočtové zásady:

- zásada každoročního sestavování a schvalování,
- zásada úplnosti a jednotnosti,
- zásada dlouhodobé vyrovnanosti,
- zásada efektivity, hospodárnosti, účinnosti a účelovosti,
- zásada publicity. [5]

Při sestavování rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu. Rozpočet se sestavuje jako vyrovnaný, přebytkový a v některých případech jako schodkový. Obsahem rozpočtu jsou příjmy a výdaje obce, které jsou vymezeny v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Po skončení rozpočtového období se údaje o ročním hospodaření obce zpracovávají do závěrečného účtu. Jsou v něm obsaženy údaje o plnění příjmů a výdajů a o hospodaření s majetkem. Součástí závěrečného účtu je vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtu kraje, státním fondům a Národnímu fondu. [5, 12]

2.3 Strategie rozvoje

Slovo strategie je obecně známé a používané, a proto existuje mnoho různých definic a pojetí. Jedna z nejstarších definic strategie od A. Chandlera říká, že: „Strategie je určení základních dlouhodobých cílů subjektu, způsobu jejich dosažení a alokace zdrojů nezbytných pro uskutečnění těchto cílů“. [2, str. 429]

Strategie rozvoje je součástí tzv. Programu rozvoje, což je dokument střednědobé až dlouhodobé koordinace veřejných a soukromých aktivit ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru na vybraném území. Cílem programu rozvoje je diagnostikovat území, identifikovat rozvojové předpoklady a problémy, vypracovat strategii rozvoje a poskytnout náměty na projekty. Zároveň by měl respektovat principy trvale udržitelného rozvoje. Program rozvoje se zpravidla skládá ze dvou částí – analytické a strategické. Analytická část obsahuje podrobnou socioekonomickou analýzu a shrnutí formou SWOT analýzy. Ve strategické části jsou uvedeny rozvojové předpoklady, rozvojové problémy a strategie rozvoje. [2, 7]

Strategie rozvoje obce je základem strategického řízení obce. Vymezuje klíčové oblasti, pro které na základě rozvojové vize stanoví globální cíle, priority a opatření.

Smyslem **vize** je určit zásadní rozvojovou orientaci obce. Vize formuluje stav, kterého by mělo být v dlouhodobém horizontu budoucnosti dosaženo. **Klíčové oblasti** představují formulaci hlavních tématických okruhů, v rámci kterých se vyskytují největší možnosti rozvoje obce. Hlavní záměry v každé klíčové oblasti jsou dále rozvedeny v jednotlivých **cílech**. Dané cíle konkretizují a specifikují rozvojovou vizi území v dané klíčové oblasti. Stanovené cíle jsou tvořeny **prioritami**, které vyjadřují strategie nebo cesty, jak chce obec ve spolupráci s dalšími subjekty a institucemi působícími v obci dosáhnout vytčeného cíle v rámci určité klíčové oblasti. Priority jsou naplňovány prostřednictvím **opatření**. Ta jsou na nejnižší úrovni strategie rozvoje obce. Opatření jsou obecněji formulované záměry, které se naplňují podporou konkrétnějších aktivit či akcí. [7]

V bakalářské práci se zaměřím na strategickou část programu rozvoje. Nicméně není možné vypracovat strategii rozvoje, pokud jí nebude předcházet analýza území. Proto se budu věnovat i analytické části.

Strategické plánování

Strategie rozvoje úzce souvisí s termínem strategického plánování. Strategické plánování zahrnuje soubor koncepcí, procedur a nástrojů, které musí být přizpůsobeny k různým situacím, jestliže má být dosaženo žádoucích výsledků. Strategické plánování je orientováno na dlouhodobé cíle, což znamená velkou míru nejistot a rizik, které zatěžují pravděpodobnost úspěšnosti realizace plánu. Proto musí být strategické plánování flexibilní a adaptabilní na možné změny vstupních podmínek. Výsledkem procesu strategického plánování jsou strategické plány (programy rozvoje), které pořizovatele vedou k tomu, jak využívat vnitřních i vnějších zdrojů pro dosažení specifických cílů. [3]

V České republice je strategické plánování území stanoveno jako nástroj pro plánování a řízení obce v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích a zákoně č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje.

Regionální plánování

Regionální plánování je specifickým případem strategického plánování. Regionální plánování lze charakterizovat jako proces promyšlené aplikace opatření regionální politiky do konkrétních podmínek jednotlivých regionů; tedy jako metodologický přístup k realizaci regionální politiky. [3]

Územní plánování

Cíle, obsah, postupy zpracování a schvalování územních plánů jsou obsaženy v zákoně č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Podle § 18 odst. 1 tohoto zákona je cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života budoucích generací. [15]

Územní plány se zabývají materiálně-technickým řešením území, tedy funkčním využitím území, vedením technické infrastruktury atd., na rozdíl od strategických plánů, které se věnují ekonomice, trhu práce, bydlení, sociálním otázkám, infrastruktuře i životnímu prostředí atd.. Odborníci se shodují na potřebě vzájemné provázanosti územního a strategického plánování. Ovšem o tom, zda by územní plány měly předcházet strategickým, či by tomu mělo být naopak se vedou diskuze. [7]

3 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA

Fungování veřejné správy v České republice je dáno právními předpisy, které jsou pro činnost veřejné správy stěžejní. Veřejná správa funguje mimo jiné na principu legality, což znamená, že může činit jen to, co je jí zákonem výslovně dovoleno. Česká legislativa upravuje vznik územní samosprávy, její pravomoce a působnost, odpovědnost, organizaci a vzájemné vztahy samosprávy a státní správy, a také vztahy uvnitř hierarchické struktury územní samosprávy.

Nejdůležitější právní normou v České republice je **Ústava České republiky** (ústavní zákon č. 1/1993 Sb.), která má nejvyšší právní sílu. V Ústavě České republiky je článkem 99 a následujícími zakotven vznik územních samosprávných celků. [8]

Právními předpisy nižší právní síly, které jsou neméně významné pro činnost územní samosprávy, jsou zákony. Primární právní normou, která určuje právní základ obce je **zákon č. 128/2000 Sb.** o obcích. V tomto zákoně je stanoveno postavení obce, samostatná i přenesená působnost, orgány, hospodaření a spolupráci mezi obcemi jak uvnitř státu tak i s obcemi jiných států. [9]

Obec se dále musí řídit **zákonem č. 248/2000 Sb.** o podpoře regionálního rozvoje. Tento zákon vymezuje podmínky pro poskytování podpory regionálnímu rozvoji s cílem vyváženého rozvoje státu nebo územního obvodu kraje, s tím související působnost správních úřadů, krajů a obcí a vytváří podmínky pro koordinaci a realizaci hospodářské a sociální soudržnosti. [10]

Dle § 2 písmene a) tohoto zákona je pod pojmem region chápána i obec. Obec podle §14 zákona ve své samostatné působnosti spolupracuje s krajem, na jehož území se nachází, při přípravě a realizaci programu územního rozvoje kraje. Obec ve své samostatné působnosti může podporovat rozvoj podnikatelských aktivit potřebných pro rozvoj regionu, například formou technické a investiční přípravy pro investory - podnikatele, a sdružovat své prostředky se sousedními obcemi a dalšími právníckými osobami při zajišťování rozvojových programů společných více obcím. [10]

Zákon hovoří o úkolech v celém správním obvodu obce s rozšířenou působností v § 13a. Pověřené obecní úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností zajišťují dílčí úkoly spojené s procesem podpory regionálního rozvoje, zejména jsou povinny na žádost ministerstva nebo kraje poskytnout nezbytnou součinnost při přípravě a realizaci strategie

regionálního rozvoje, státních programů regionálního rozvoje a programů rozvoje územního obvodu kraje. [10]

Uvedené zákony jsou pro strategii rozvoje obce nejvýznamnější. Zpracování návrhu strategie rozvoje obce je nesmírně složitý proces, a proto se k němu vztahuje mnoho dalších zákonů:

- **Zákon č. 218/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech, tzv. Velká rozpočtová pravidla. Zákon upravuje tvorbu, funkce a obsah střednědobého výhledu státního rozpočtu, státního rozpočtu a státního závěrečného účtu, příjmy a výdaje státního rozpočtu, státní finanční aktiva a pasiva, finanční hospodaření organizačních složek státu, finanční kontrolu, podmínky zřizování státních fondů, způsob řízení státní pokladny a státního dluhu, hospodaření s prostředky soustředěnými v Národním fondu. [11]
- **Zákon č. 250/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, tzv. Malá rozpočtová pravidla. Tento zákon upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje, a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. [12]
- **Zákon č. 243/2000 Sb.**, o rozpočtovém určení daní (o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům) Zákon upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční. [13]
- **Zákon č. 420/2004Sb.**, o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků. Zákon upravuje nejen přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků, ale také stanoví předmět, hlediska, postup a pravidla přezkoumání. [14]
- **Zákon č. 172/1991 Sb.**, o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí. [22]
- **Zákon č. 290/2002 Sb.**, přechod věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce a občanská sdružení. [22]
- **Zákon č. 183/2006 Sb.**, stavební zákon (o územním plánování a stavebním úřadu). [15]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 CHARAKTERISTIKA MĚSTA MOHELNICE

4.1 Poloha a vnější vztahy

Geografická poloha

Město Mohelnice se nachází 32km severně od Olomouce. Rozkládá se mezi řekou Moravou na východě a úbočím Mírovské vrchoviny, která je součástí Zábřežské vrchoviny, na západě. Nadmořská výška města se pohybuje okolo 277 metrů nad mořem. [20]

Obrázek 2 – Poloha Mohelnice na mapě České republiky [24]

Vnější vztahy

Mohelnice patří z hlediska administrativního rozdělení České republiky (NUTS 1) na vyšší územně samosprávné celky do Olomouckého kraje (NUTS 3), který společně s krajem Zlínským tvoří „sdružený kraj“ Střední Moravu (NUTS 2). Olomoucký kraj se skládá z pěti okresů: Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk. Město Mohelnice je součástí posledně jmenovaného okresu Šumperk. Mohelnice má statut obce s rozšířenou působností a obce s pověřeným úřadem.

Mikroregion Mohelnicko

Mikroregion Mohelnicko spadá od 1.1.2003 do správní působnosti města Mohelnice, které je geografickým středem a zároveň i kulturním, sportovním a obchodním centrem celého mikroregionu. Mohelnicko bylo zaregistrováno na Okresním úřadě v Šumperku 8.9.1999

a změna na Svazek obcí byla registrována 11.12.2001. Oficiální název mikroregionu zní Svazek obcí mikroregionu Mohelnicko. Předsedou svazku obcí je Ing. Zdeněk Jirásko, starosta města Mohelnice. [20]

Mikroregion se rozkládá na území o rozloze 13.072 ha a celkový počet obyvatel k 31.12.2007 byl 17 518 tisíc obyvatel. V současnosti je mikroregion Mohelnicko tvořen 13 obcemi a jejich místními částmi: Klopina, Krchleby, Líšnice, Loštice, Maletín, Mírov, Mohelnice, Moravičany, Palonín, Pavlov Police, Stavenice, Třeština. Obec Třeština je členem svazku od roku 2005 a Stavenice se připojila o rok později. V září 2007 vystoupila z mikroregionu Mohelnicko obec Úsov. [20]

Obrázek 3 - Mikroregion Mohelnicko [24]

4.2 Přírodní podmínky

Povrch

Z geomorfologického hlediska se Mohelnice rozkládá na území provincie zvané Česká vysočina, která zabírá $\frac{3}{4}$ povrchu České republiky a je starší než provincie Západní Karpaty. O stupínek níže v hierarchii geomorfologického členění patří Mohelnice do Krkonošsko-Jesenické subprovincie do oblasti Hrubého Jeseníku. Pohoří Jeseníku se skládá z několika geomorfologických celků, z nichž jeden se nazývá Zábřežská vrchovina, do které patří Mohelnická brázda, v níž leží město Mohelnice. Mohelnická brázda je protáhlá a poměrně úzká sníženina, kterou protéká řeka Morava. Z celkové délky sníženiny, která činí 30 km, připadá na oblast Mohelnicka přibližně jedna třetina. [19]

Vodstvo

Území města Mohelnice patří hydrologicky do povodí řeky Moravy, která se dále vlévá do Dunaje, který ústí do Černého moře. Nejdůležitějším vodním tokem, kromě řeky Moravy, která protéká na východní hranici katastru Mohelnice, je říčka Mírovka. Po Moravě nejvodnatější tok oblasti Mohelnicka. Koryto má hlinitopísčité charakter a vodní nádrž vybudovaná pod městským parkem v Mohelnici je již zcela zanesena, což znamená že z hlediska čistoty vody a zarybnění je nutno tok pravidelně čistit a obnovovat. Východně od Mohelnice byla část široké říční nivy pozměněna těžbou štěrkopísků, v jejímž důsledku zde vznikla rozsáhlá a hluboká jezera. [19]

Podnebí

Mohelnice leží v teplé oblasti, která se vyznačuje dlouhým, teplým a suchým létem. Průměrná teplota v červenci je 19°C a ve vegetačním období zde napadne 350 – 400mm srážek. Pro tuto oblast je charakteristické krátké přechodné období s teplým až mírně teplým jarem a podzimem. Zima je krátká, mírně teplá, suchá až velmi suchá a s krátkým trváním sněhové pokrývky. Průměrná teplota v lednu je -2°C. Srážkový úhrn v zimním období je 200 – 300 mm. Vysoké průměrné úhrny slunečního svitu hovoří pro rychlé a pravidelné prohřívání zemského povrchu s příznivým vlivem na rozptýl škodlivých látek v ovzduší. [19]

4.3 Životní prostředí

Na kvalitu životního prostředí mají největší vliv přírodní podmínky. Mohelnice se nachází v oblasti relativně čistého a jedinečného životního prostředí. O zajímavosti a kráse životního prostředí města a jeho okolí vypovídá i nedaleká CHKO Litovelské Pomoraví.

Ve městě Mohelnici nikdy nebyly problémy s hlukem, kvalitou ovzduší ani vody. Ještě několik let zpět prováděla měření o kvalitě vody a ovzduší, hluku ve městě Okresní hygienická stanice v Šumperku, která po zhodnocení bezproblémovosti životního prostředí v Mohelnici přestala tato měření provádět a zasílat výsledky městu Mohelnice.

Nakládání s odpady

Nakládání s odpady a jejich likvidace jsou prováděny v celém správním území města Mohelnice v souladu s obecně závaznou vyhláškou č. 25/2001 města Mohelnice, o nakládání s komunálním a stavebním odpadem. [26]

Na Nádražní ulici, naproti areálu Siemens, je umístěn sběrný dvůr Mohelnice, který je provozován společností AVE CZ, odpadové hospodářství, s. r. o.. Městský úřad Mohelnice ve spolupráci se společností ASEKOL usnadňuje občanům třídění malých, vysloužilých elektrozařízení. Před budovou nového městského úřadu je umístěn tzv. E-box, nádoba pro sběr vysloužilých malých elektronických zařízení, jako je mobil, kalkulačka, discman, MP3 přehrávač a další, kam mohou občané města tyto přístroje vyhazovat. Kolektivní systém ASEKOL zajistí zdarma odvoz i ekologickou likvidaci tohoto druhu odpadu. [20]

Hluk z dopravy

V rámci nové výstavby dopravních staveb musí být vyhodnoceny dopady na stávající i navrhovanou zástavbu. V případě překročení limitních hodnot bude třeba zajistit dostatečná opatření tak, aby hlukové hladiny nepřesahovaly tyto hodnoty. Navržená protihluková opatření jsou převážně formou uspořádání ploch s rozdílným způsobem využití. [26]

4.4 Osídlení

V příznivých přírodních podmínkách Mohelnice a jejího okolí nalézal lidský rod bezpečné útočiště již od pradávných dob. Praveký člověk vstoupil poprvé na místa dnešního města Mohelnice v poslední době ledové, někdy před 40 000 lety. V průběhu 6. tisíciletí př.n.l. sem přicházeli zemědělci a pastevci dobytka, kteří zakládali první osady. Ve 4.-3. století př.n.l., byli vytlačeni vpádem Keltů. Počátky pobytu Slovanů na Mohelnicku sahají do 9.století, doby rozkvětu Velké Moravy. K velkému rozvoji osídlení došlo po roce 1 000 v souvislosti s usazením údělních přemyslovských knížat v Olomouci. Ve 13. století se jádro slovanského osídlení stěhuje na malou vyvýšeninu, která je od té doby až do dnešních dní centrem města Mohelnice. Od těch dob kronikáři zapisují historické události, jako novou kapitolu ve vývoji osídlení Mohelnicka, a to dějiny samotného města. [19]

Historie města Mohelnice

První písemná zmínka o městě pochází z roku 1131. Koncem 13. století povýšil olomoucký biskup Mohelnici na město s magdeburskými právy a až do konce 15. století město získávalo další privilegia a práva. Významným rokem v historii města byl rok 1540, kdy správu města převzali do vlastních rukou mohelničtí měšťané, čímž se Mohelnice stala svobodnou. Zasluhou pražského arcibiskupa a mohelnického rodáka Martina Medka předal

císař Rudolf II. 10. srpna 1588 městu Mohelnici Městský znak, šest stříbrných jehlanů v červeném poli, který symbolizuje šest bývalých ochranných měst olomouckého biskupství - Mohelnici, Kroměříž, Vyškov, Kelč, Místek a Osoblahu. [20]

V 17. století nastaly městu těžké časy. Za dob třicetileté války ničily Mohelnici opakované nájezdy Švédských vojsk. Koncem století postihl město velký požár a později mohutné záplavy. Důležitým rokem v dějinách čarodějnických procesů byl rok 1685, kdy byl v Mohelnici upálen šumperský děkan Krištof Alois Lautner. [20]

V roce 1714 postihla Mohelnici velká morová epidemie. Kromě této nešťastné události bylo 18. století ve znamení nové výstavby. Rozvoj města pokračoval i v 19. a 20. století. Byly vystavěny silnice, byla dána do provozu nově postavená železniční trať, začala se budovat městská kanalizace, byla založena městská spořitelna i městský park. Již od poloviny 19.století město zaznamenalo rozvoj manufaktur a průmyslu. Zlomový rok byl 1904, kdy byla v Mohelnici postavena elektrotechnická továrna firmy Ludwig Doczekal & Company, která položila základ elektrotechnického průmyslu v Mohelnici. 20.století pokračovalo ve znamení rozvoje Mohelnice, který byl v období světových válek přerušen. Po skončení druhé světové války město začalo opět vzkvétat, bylo dostavěno a dáno do provozu autobusové nádraží a slavnostně byl otevřen mohelnický autokempink. V roce 1976 byly k Mohelnici připojeny okolní vesnice: Podolí, Újezd, Křemačov, Řepová, Libivá, Květín a Studená Loučka, které jsou až do dnes jejími místními částmi. V roce 1994 pak vznikla v Mohelnici nová firma HELLA Autotechnik, která je i v současnosti jedním z největších zaměstnavatelů lidí z Mohelnice i jejího okolí. [20]

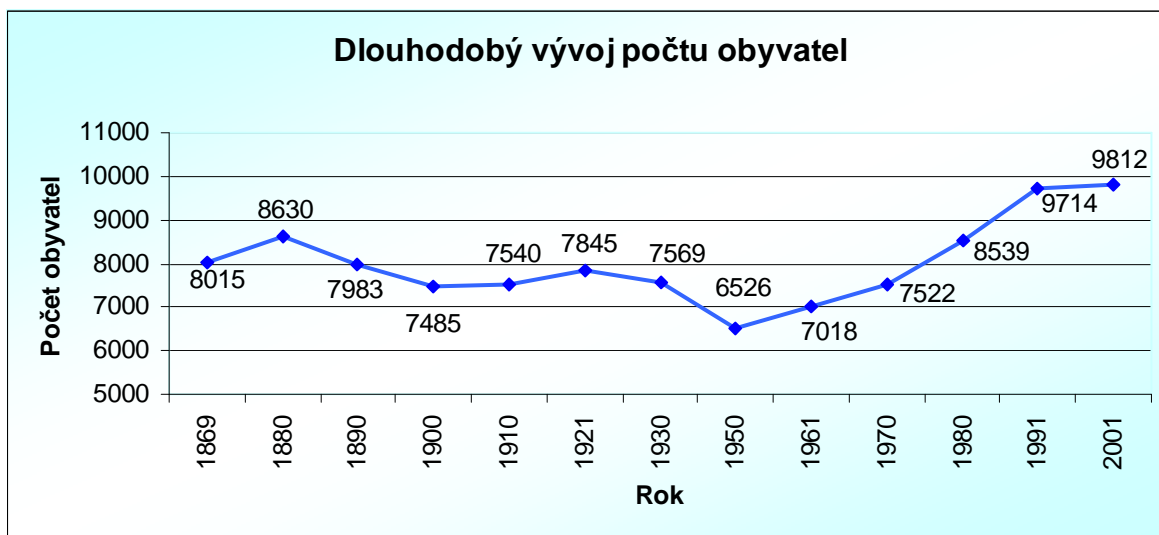
Současný význam města Mohelnice

V průběhu historického vývoje osídlení se k samotnému městu připojilo osm malých sídel, a to Újezd, Podolí, Libivá, Květín, Řepová, Křemačov a Studená Loučka, které se záhy staly místními částmi města Mohelnice. Do současné doby si město Mohelnice vybudovalo svoji nenahraditelnou správní, hospodářskou, obchodní, kulturní a společenskou pozici, důležitou pro široké okolí.

4.5 Obyvatelstvo

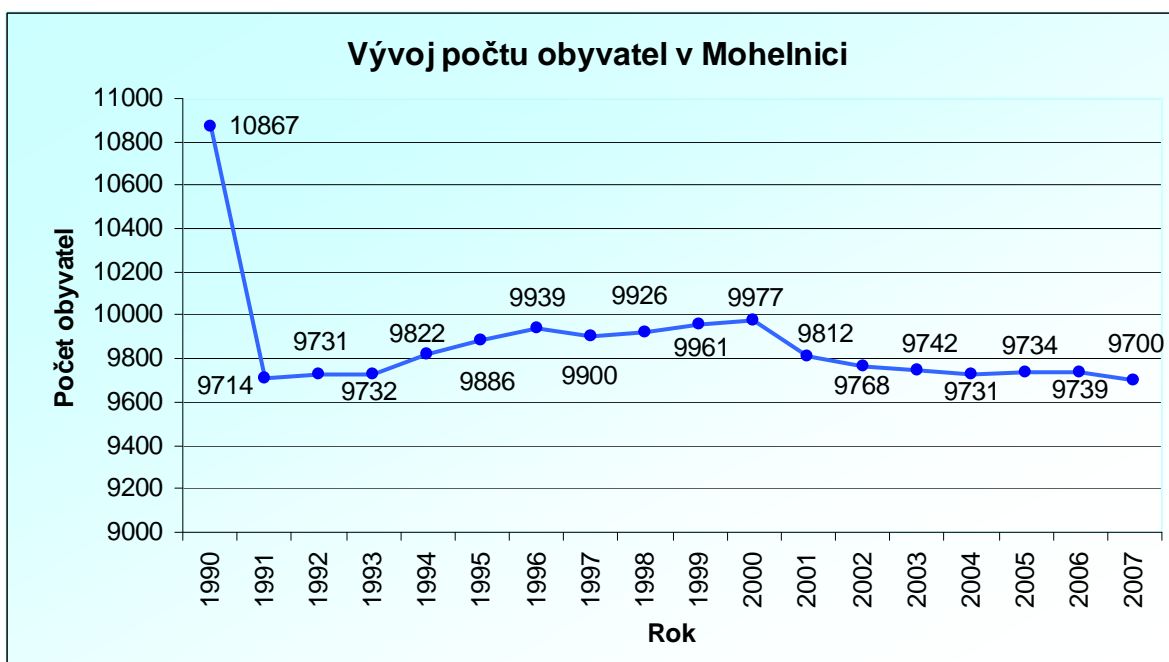
Mohelnice je svým současným počtem 9 700 obyvatel třetím největším městem okresu Šumperk. Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel města je znázorněn v následujícím grafu. Je

v něm zachycen pokles obyvatel po 2. světové válce, který byl způsoben odchodem německých obyvatel a také nejvyšší nárůst obyvatel, které město Mohelnice zaznamenalo v letech 1980 – 1990, kdy došlo ke společenským změnám a transformaci socialistické společnosti na demokratickou.

Obrázek 4 - Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel v Mohelnici [23]

Statistiky ukazují, že ještě v nedávné minulosti byla Mohelnice domovem pro mnohem více lidí než je tomu dnes. V roce 1990 se počet obyvatel šplhal téměř k 11 000. Značné snížení počtu obyvatel v roce 1991 bylo způsobeno odtržením obce. Vývoj počtu mohelnických obyvatel v posledních letech ukazuje následující graf.

Obrázek 5 - Vývoj počtu obyvatel Mohelnice [17]

Počet obyvatel v jakékoliv obci ovlivňuje jak přirozený pohyb obyvatelstva, tak mechanický pohyb obyvatelstva. U přirozeného pohybu obyvatelstva se sleduje počet živě narozených a úmrtnost. U mechanického pohybu obyvatelstva je hlavním ukazatelem migrační saldo, které je rozdílem počtu odstěhovaných a přistěhovaných osob. Následující tabulky zachycují vývoj uvedených ukazatelů za poslední 3 roky.

Rok	2005	2006	2007
Živě narození	85	73	100
Zemřelí	84	92	81
Přírůstek/Úbytek	1	-19	19

Tabulka 1 - Přirozený pohyb obyvatel [27]

Rok	2005	2006	2007
Odstěhovaných	119	126	205
Přistěhovaných	121	150	147
Migrační saldo	2	24	-58

Tabulka 2 - Mechanický pohyb obyvatel [27]

Přirozený pohyb obyvatelstva v posledních letech kolísá. V roce 2005 se pohybuje těsně nad hranicí 0 a o rok později již v záporných hodnotách. V roce 2007 došlo k výraznému zvýšení porodnosti, což vyhouplilo přirozený přírůstek do kladných čísel. Migrační saldo vykazovalo v letech 2005 a 2006 kladné hodnoty, což příznivě ovlivňovalo celkový počet obyvatel, který v těchto letech pozvolna vzrůstal. Ovšem obrovský propad, který nastal v roce 2007, se negativně odrazil na celkovém počtu obyvatel. Do budoucnosti se dá očekávat, že se situace bude držet stávajícího trendu.

Demografická struktura obyvatel (k 31.12.2007)

Mohelnice má přesně 9700 obyvatel, z toho 4768 mužů a 4932 žen. Podíl obou pohlaví je téměř vyrovnaný, neboť obyvatel ženského pohlaví je 50,8% a mužského pohlaví 49,2%. Průměrná hustota zalidnění v Mohelnici je 209,9 obyvatel na km². V porovnání s průměrem České republiky je Mohelnice velmi hustě osídlena, neboť celá ČR má hustotu zalidnění 132 obyvatel./km². Průměrný věk obyvatel Mohelnice je 34,8. Podrobnější údaje o věkové struktuře obyvatelstva jsou uvedeny v tabulce 3, ze které je zřejmé, že počet dětí neustále klesá, zatímco počet lidí starších 65-ti let roste. Tabulka 4 ukazuje obyvatele Mohelnice podle rodinného stavu, kde největší skupinu tvoří manželské páry (46%). [17]

Rok	1991	2001	2007
0-14	2337	1729	1402
15-64	6409	7004	7015
65 a více	958	1114	1283
Celkem	9704	9847	9700

Tabulka 3- Věková struktura [17, 23]

Muži		Ženy	
svobodní	2146	svobodné	1678
ženatí	2275	vdané	2285
rozvedení	360	rozvedené	469
ovdovělí	73	ovdovělé	535
nezjištěno	13	nezjištěno	13
celkem	4867	celkem	4980

Tabulka 4 - Obyvatelstvo podle rodinného stavu [23]

4.6 Bydlení

V severovýchodní části města převládá obytná zástavba s dominantní panelákovou výstavbou. Severozápadní část města zahrnuje mimo jiné stabilizovanou vilovou zástavbu a převážně obytná stabilizovaná čtvrt' města s rezervami pro bytovou výstavbu se nachází na jihovýchodní části města. Součástí centrální oblasti města je kromě historického jádra i bytový a domovní fond, který ovšem vyžaduje podstatnou regeneraci. [26]

V územním plánu jsou vyhrazeny plochy pro další výstavbu rodinných a bytových domů. Tyto oblasti jsou zachycené v následující tabulce. V lokalitách M – B3 a M – B9 již výstavba probíhá. Ke konci roku 2007 bylo v těchto oblastech dokončeno 14 nových bytů. Cena bytu se odvíjí od jeho velikosti, umístění a technické vybavenosti.

Označení	Plocha (ha)	Lokalita
M - B 1	14,380	Severozápad - Kukuk
M - B 2	47,520	Sever – Za sídlištěm
M - B 3	3,215	Sever – u stadionu
M - B 4	6,340	Západ – u autokempu
M - B 5	9,500	Západ - Podolí
M - B 6	6,922	Jihozápad – u obchvatu
M - B 7	2,240	Jihozápad – u akademie
M - B 8	0,770	Jih – pod Siemensem
M - B 9	3,486	Jih – u Helly
Celkem	94,373	

Tabulka 5 - Navržené plochy pro bydlení [26]

Domovní fond

Podle Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001 bylo v Mohelnici celkem 1453 domů, z toho 1324 obydlených, což činí 91%. V následujících tabulkách jsou zaznamenány podrobnější ukazatele o vlastnictví domů a jejich technickém vybavení.

Obydlené domy		1324	
z toho	rodinné domy	1100	
	bytové domy	200	
	domy podle vlastnictví	soukromých osob	1099
		obce, státu	63
	SBD	40	
Domy celkem		1453	

Tabulka 6 - Domovní fond podle vlastnictví [23]

Obydlené domy		1324
počet domů vybavených	přípojkou na kanalizační síť	811
	vodovodem	1305
	plynem	895
	ústředním topením	1061

Tabulka 7 - Technické vybavení domovního fondu [23]

Bytový fond

Sčítání lidu, domů a bytů zjistilo, že v Mohelnici bylo v roce 2001 celkem 3844 bytů, z nichž obydlených bylo 93%, tedy 3579 bytů. Další informace o bytovém fondu, např. o vlastnictví bytů a jejich technickém vybavení, jsou uvedeny v následujících tabulkách.

Byty obydlené		3579
z toho	v rodinných domech	1247
	v bytových domech	2306
Byty neobydlené v obydlených domech		132
Byty neobydlené v neobydlených domech		133
z toho podle důvodu užívání	obydlených přechodně	19
	slouží k rekreaci	28
Byty celkem		3844

Tabulka 8 - Bytový fond [23]

Obydlené byty celkem		3579
z toho podle právního důvodu užívání	ve vlastním domě	1026
	v osobním vlastnictví	404
	nájemní	945
	člena bytového družstva	958

Tabulka 9 - Bytový fond podle vlastnictví [23]

Obydlené byty celkem		3579
byty podle vybavení	plyn v bytě	2599
	vodovod v bytě	3547
	vlastní splachovací záchod	3497
	vlastní koupelna, sprchový kout	3508
	ústřední topení	3051
	etážové topení	218

Tabulka 10 - Technické vybavení bytového fondu [23]

4.7 Kultura a sport

Do Mohelnice jezdí za kulturou a kulturními akcemi nejen lidé z jejího okolí, ale také z celé České republiky a Evropy. Nejvýznamnější každoročně pořádané kulturní a sportovní akce jsou pro město velkým přínosem, a to nejen ve smyslu finančním. Významné kulturní a sportovní události se podílí na vytváření krátkodobých pracovních příležitostí a také na budování prestižního jména Mohelnice.

4.7.1 Kultura

Kulturní akce

První významnou kulturní akcí každoročně pořádanou v Mohelnici je **Moravský vrabec**, regionální soutěžní přehlídka folk & country a trampské muziky, která patří mezi nejprestižnější akce tohoto charakteru v celém severomoravském regionu. Další významnou kulturní akcí je **Mohelnická písnička**, mezinárodní soutěž filmových písniček a videoklipů pořádaná již od roku 1976. Za zmínku též stojí **Mohelnická švestka**, což je mezinárodní soutěž reklamních spotů, která je ovšem mnohem mladší než Mohelnická písnička, neboť vznikla teprve v roce 2006. [20]

Nejznámější a nejpopulárnější kulturní akcí v Mohelnici je **Mohelnický dostavník**, známý i za hranicemi České republiky. Čtyřdenní festival trampských a folkových písní má v Mohelnici již dlouholetou tradici. První Mohelnický dostavník se konal již v roce 1978. Nezapomenutelnými kulturními akcemi jsou i **Módní přehlídky návrháře Lud'ka Hanáka**, které se konají v Městském kulturním středisku Mohelnice. Luděk Hanák je celorepublikově známý módní návrhář, který obléká známé celebrity a také MISS ČR. [20] Kulturní zajímavostí Mohelnice je vyřezávaný **Mohelnický betlém**, který je každoročně o Vánocích vystavován v kapli sv. Anny kostela sv. Tomáše z Cantenburry. Jeho autorem je Josef Nedomlel ze Starého Města u Bruntálu. Betlém se rozkládá na ploše 6 x 7 m. [20]

Mohelnice je kulturně založené město. Městské kulturní středisko pořádá i spoustu dalších společenských událostí. Nejčinnější organizace je Cech přátel pátého ročního období, která pořádá nejen pro děti každoročně mnoho kulturních akcí během celého roku, např. Pálení čarodějnic, Cestu pohádkovým lesem, soutěž o nejlepší masku Mikuláše, čerta a anděla, Cechovní zabijačku, Městský ples a mnoho dalších. Kromě této organizace je v Mohelnici zřízeno mnoho dalších zájmových sdružení a spolků, jejichž činnost ovšem není tak rozsáhlá.

Kulturní zařízení

Mohelnice plní kulturní funkci města pro široké okolí, čemuž odpovídá také vybavenost města z hlediska kulturních zařízení, které jsou popsány v následující tabulce.

Kulturní zařízení	Počet
Veřejná knihovna (včetně poboček)	7
Stálá kina	1
Muzeum	1
Kulturní zařízení ostatní	2
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	1

Tabulka 11 - Kulturní zařízení v Mohelnici [27]

Nejvýznamnějším kulturním zařízením ve městě je **Městské kulturní středisko Mohelnice**, kde se koná nepřehledné množství kulturních a společenských akcí, např. různá vystoupení, koncerty, výstavy, soutěže, besedy, plesy a další. Městské kulturní středisko Mohelnice slouží také jako městské divadlo, z čehož vyplývá, že se zde pořádají různá divadelní představení. Součástí Městského kulturního střediska Mohelnice je také městské kino. Dříve měla Mohelnice samostatnou budovu městského kina. Počet návštěvníků ovšem stále klesal a provoz celé budovy se stal prodělečný. Proto se městské kino přemístilo do nových prostor malé scény Městského kulturního střediska Mohelnice, kde se prvního září 2005 slavnostně zahájil nový program kina. Pod záštitou kulturního střediska vychází časopis Mohelnický zpravodaj a funguje Mohelnická televize.

4.7.2 Sport

Sportovní akce

Nouze není v Mohelnici ani o sportovní akce všeho druhu. Nejvýznamnější sportovní akcí, která proslavila Mohelnici i za hranicemi České republiky, je bezesporu **Extrem Truck**

Trial - Mistrovství Evropy, závod ověřující zručnost řidičů nákladních a terénních vozidel s pohonem na všechna kola. Jedná se o největší závod trucků a off roadů v abnormálně náročném terénu v České republice. Akce se zde konala pravidelně v polovině května již od roku 1998, bohužel v loňském roce se pořádala naposledy. V roce 2009 se pořadatelé rozhodli přesunout soutěž místně do Ostravy-Poruby a časově do poloviny června. O prestižní sportovní akci město nepřijde, neboť od letošního roku se zde v polovině května bude konat **Mistrovství České republiky v truck trialu - Velká cena Mohelnice**, která navazuje na tradici závodů nákladních vozů v terénu v Mohelnických lomech. [20]

Důležitou část mohelnického sportu tvoří také **Mohelnický basketbal**, jehož hráči se pravidelně účastní basketbalových soutěží regionálního i nadregionálního charakteru, při kterých se umisťují zpravidla na předních místech. Další významnou sportovní událostí je mezinárodní soutěž v bojovém umění **Judo**, která se každý rok v Mohelnici koná. Za zmínku stojí také Šipkařské kluby, jejichž družstva reprezentují Mohelnici v Mistrovství Moravy a dalších turnajích.

Ve městě je pro děti i dospělé zřízena široká škála různých sportovních klubů a sdružení, do kterých se mohou všichni milovníci sportu přihlásit a trávit tak volný čas sportovními aktivitami, jež je baví. [20]

Sportovní zařízení

Pro využití volného času sportovními aktivitami je v vystavěno Mohelnici několik sportovních zařízení, které jsou uvedeny v následující tabulce.

Sportovní zařízení	Počet
Koupaliště a bazény	2
- z toho kryté bazény	1
Hřiště	13
Tělocvičny (včetně školních)	6
Stadiony	2
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (např. posilovny, sportovní haly, bowling atd.)	3

Tabulka 12 - Sportovní zařízení v Mohelnici [27]

Na severním okraji Mohelnice, východně od sportovního areálu se stadionem, je navržena plocha pro rozvoj sportovních zařízení v Mohelnici, která bude umožňovat jednak rozšíření stávajícího areálu, jednak může doplnit potřebu sportovních ploch ve vazbě na navrhované plochy pro bydlení. V Územním plánu jsou v návaznosti na stávající sportovně rekreační

aktivity navrženy nové plochy pro sport a rekreaci, s cílem rozšíření nabídky těchto zařízení ve dvou hlavních pólech, a to na západě Mohelnice v blízkosti autokempu a na východním okraji území v lokalitě Mohelnických Bagrů. [26]

4.8 Infrastruktura

4.8.1 Občanská vybavenost

V územním plánu města Mohelnice se počítá s posílením nabídky občanského vybavení v segmentu obchodu a služeb. Uvažuje se o rozšíření stávajícího městského centra, kde je kumulována většina občanské vybavenosti, o nové obchodní ulice a nákupní zóny. Obchodní ulice by měly vzniknout restrukturalizací stávající zástavby v ulici Olomoucká a urbanizací dosud volných ploch podél ulic Družstevní a Nádražní. V prostoru křížení silnic III/4446 (ulice Nádražní) se silnicemi II/444 a III/4441 (křižovatka do Moravičan) by mělo být postaveno velké nákupní středisko, které by těžilo jednak ze své polohy na významné městské pěší trase a důležité silniční křižovatce, jednak z blízkosti železniční stanice. [26]

Bezpečnostní složky

Zařízení občanské vybavenosti	Přítomnost/ Nepřítomnost
Hasičský záchranný sbor	ne
Sbor dobrovolných hasičů obce	ano
Požární nádrž/požární hydrant	ano/ano
Obvodní oddělení policie ČR	ano

Tabulka 13 - Zařízení bezpečnostních složek [23]

Ve městě je zřízena pobočka **Obvodního oddělení Police České republiky** Mohelnice. Trestná činnost ve městě odpovídá jeho charakteru a současným ekonomickým a sociálním podmínkám. Bezpečnostní situaci v Mohelnici lze hodnotit jako stabilní. [21]

V Mohelnici je zřízen při podniku Siemens **Sbor dobrovolných hasičů**, který vznikl 13. září roku 1995. Sbor dobrovolných hasičů zajišťuje nejen požární ochranu, ale také ostatní záchranné práce. Na lednovém zasedání Zastupitelstva města Mohelnice, se diskutovalo o možnosti opětovného založení profesionálního Hasičského záchranného sboru, kterým Sbor dobrovolných hasičů dřív býval. [20]

Peněžnictví

Každý člověk dostává odměnu za práci v podobě mezd, popřípadě podporu na pracovním úřadě, která je také formou peněz. Každý člověk proto musí s penězi nějakým způsobem nakládat. Nejčastěji lidem finanční prostředky spravují peněžní ústavy, či pojišťovny. V následující tabulce jsou zachyceny finanční ústavy, do kterých si mohelníční obyvatelé mohou své peníze ukládat. Jedná se o pobočky velkých, seriózních institucí a v nabídce bankovních služeb se příliš neliší. Do oblasti peněžnictví je zařazena také pošta, která již v současné době poskytuje finanční služby.

Zařízení občanské vybavenosti	Počet
Pošta	1
Peněžní ústavy a jejich úřadovny	4
Pojišťovny a jejich úřadovny	4

Tabulka 14 - Peněžní ústavy v Mohelnici [23]

Školství

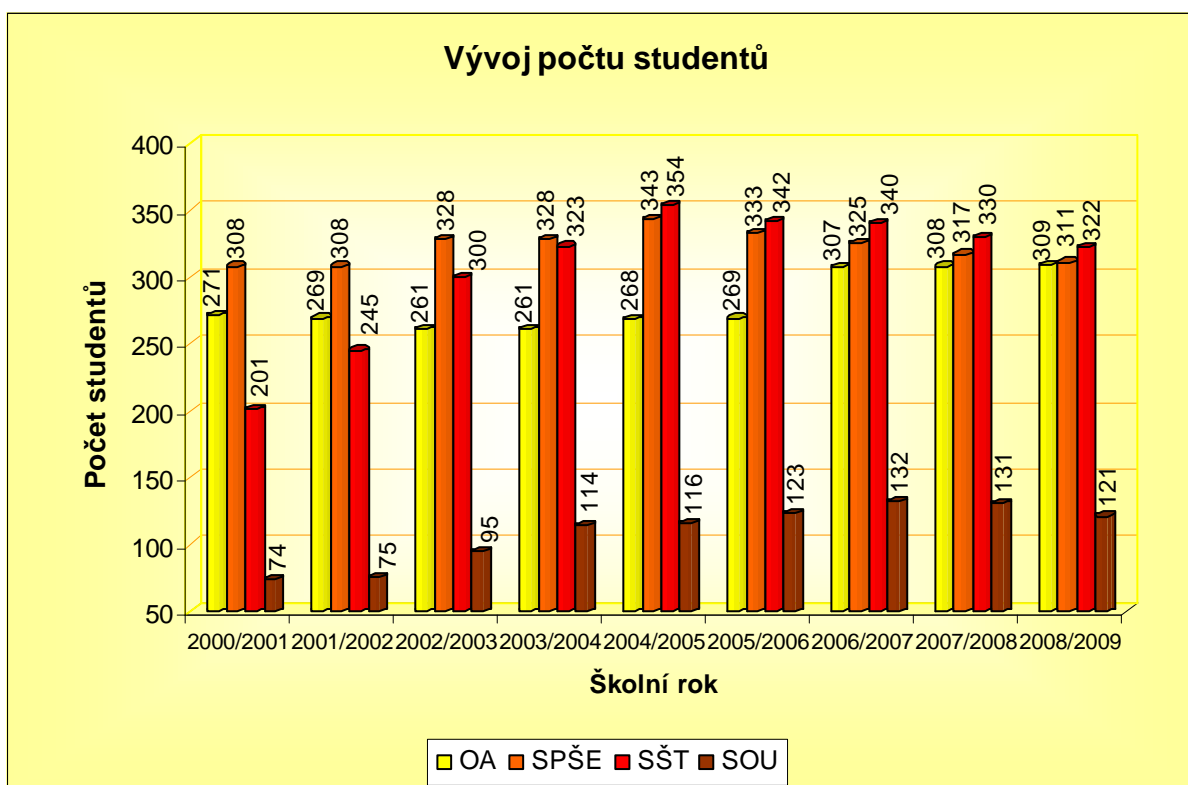
V Mohelnici žije 1402 dětí ve věku 0 až 14 let. Aby byl získán konečný počet dětí, jež ve městě navštěvují vzdělávací instituce, je nutné brát v úvahu i děti starší 15 let studující na různých středních školách a také děti z okolních obcí. Pro nejlepší výchovu a vzdělávání dětí a mládeže jsou v Mohelnici vybudována školská zařízení, která jsou popsána v následující tabulce.

Zařízení občanské vybavenosti	Počet
Mateřská škola	2
Základní škola (1.-9. ročník)	2
Střední odborné učiliště	2
Střední odborná škola	2
Škola speciální	2
Základní umělecká škola	1

Tabulka 15 - Vzdělávací zařízení v Mohelnici [27]

Nejvyšší stupeň vzdělání, který je v Mohelnici zastoupen, je střední. Absolventi základních škol si mohou z místních škol zvolit mezi dvěma středními odbornými učilišti a dvěma středními odbornými školami. Nejmladší typ střední školy v Mohelnici je Odborné učiliště, Učiliště a Praktická škola (SOU), která zahájila svou činnost v roce 1995. Druhým středním odborným učilištěm, ačkoliv se tento statut nevyskytuje v názvu, je Střední škola technická Mohelnice (SŠT). Jednu ze dvou středních odborných škol v Mohelnici je

Střední průmyslová škola elektrotechnická (SPŠE) a druhou je Obchodní akademie (OA). Vývoj počtu studentů na jednotlivých středních školách je zachycen v následujícím grafu. Ačkoliv je v současné době trendem dosahovat vysokoškolského vzdělání, které je podmíněno ukončeným středním vzděláním s maturitou, v Mohelnici v posledních letech roste zájem o střední odborné učiliště, a to konkrétně o Střední školu technickou.

Obrázek 6 - Vývoj počtu studentů na středních školách v Mohelnici [29]

V Mohelnici jsou zahrnuty téměř všechny stupně vzdělání, kromě toho nejvyššího – vysoké školy. Nejbližší město, kde lze dosáhnout vysokoškolského vzdělání, je krajské město Olomouc, kde se nachází druhá nejstarší vysoká škola v České republice, Univerzita Palackého, která byla založena v roce 1566.

Zdravotnictví

I když v Mohelnici není vybudované zdravotnictví v nejširším rozsahu, zdravotní služby jsou kvalitní a na vysoké profesionální úrovni. Pro potřeby obyvatel Mohelnice a jejího okolí zajišťují zdravotní služby instituce uvedené v následující tabulce. Nezbytnou součástí zdravotních služeb jsou i lékárny. V Mohelnici si mohou pacienti vyzvednout léky ve třech lékárnách, které jsou v Mohelnici dostupné.

Zařízení občanské vybavenosti	Počet
Samostatná ordinace praktického lékaře pro dospělé	5
Samostatná ordinace praktického lékaře pro děti a dorost	3
Samostatná ordinace praktického lékaře - stomatologa	5
Samostatná ordinace praktického lékaře - gynekologa	2
Samostatná ordinace lékaře specialisty	8
Detašované pracoviště samostatné ordinace lékaře specialisty	8
Ostatní samostatná zařízení	7
Detašované pracoviště ostatního samostatného zařízení	5
Zařízení lékárenské péče	3
Detašované pracoviště střediska záchranné služby a rychlé zdravotnické pomoci	2

Tabulka 16 - Zdravotnická zařízení v Mohelnici [27]

V Mohelnici je vysoká úroveň zdravotnictví a dostačující počet lékařských ordinací, nicméně nejvyšší úroveň zdravotnictví – nemocnice, zde chybí. Obyvatelé města Mohelnice mohou zvolit dvě nejbližší města, kam do nemocnice dojíždět. Jedním je okresní město Šumperk vzdálené asi 27km, kde se nachází Nemocnice Šumperk a druhou možností je krajské město Olomouc vzdálené asi 35km, kde se kromě Fakultní nemocnice nachází také Vojenská nemocnice. Dostupnost nemocnic je zhruba stejně náročná jak cenově, tak časově, čímž mám na mysli frekventovaností dopravních spojů.

Sociální oblast

V Mohelnici jsou pro sociální služby zřízeny čtyři organizace. Tři z nich jsou zaměřeny na sociální služby seniorům, kteří mohou požádat o umístění do domova důchodců nebo zde musí být umístěni ze zdravotních či jiných závažných důvodů. Pro tyto účely je v Mohelnici zřízen Penzion pro důchodce, Domov důchodců a Dům s pečovatelskou službou, což jsou příspěvkové organizace města Mohelnice. V celorepublikovém měřítku dochází ke stárnutí obyvatel, ve městě Mohelnice tomu není jinak. Proto se dá předpokládat, že v budoucnu se zvýší počet seniorů a obyvatel důchodového věku, a tím se zvýší i kapacitní nároky na sociální zařízení pro tuto věkovou skupinu obyvatel. [20]

Poslední organizaci poskytující sociální služby, které nejsou specifikovány pouze pro seniory, je Okýnko - Centrum denních služeb pro osoby s kombinovaným, mentálním nebo těžkým zdravotním postižením, jehož zřizovatelem je Charita Zábřeh. [20]

Město Mohelnice se zapojilo do krajského projektu na podporu komunitního plánování sociálních služeb od ledna 2006. V polovině roku 2007 byl Komunitní plán schválen a v současné době již probíhá implementace projektu. [20]

Veřejná správa

Městský úřad

V místech dnešní budovy městského úřadu sídlila městská správa od roku 1631. Správní obvod Mohelnice se rozšířil a s tím se zvýšily i kapacitní nároky na budovu městského úřadu. V lednu roku 2003 proto byla otevřena nová, již druhá, budova městského úřadu, která sousedí s původním městským úřadem v Mohelnici.

Správní obvod obce s rozšířenou působností a obce s pověřeným úřadem Mohelnice zahrnuje obce Klopina, Krchleby, Líšnice, Loštice, Maletín, Mírov, Mohelnice, Moravičany, Palonín, Pavlov, Police, Stavenice, Třeština a Úsov. [20]

Postavení a působnost městského úřadu upravuje zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení). Městský úřad v Mohelnici zastává funkci pověřeného obecního úřadu a obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Městský úřad provádí úkoly v oblasti samostatné i přenesené působnosti. V oblasti samostatné působnosti plní městský úřad úkoly uložené radou města a zastupitelstvem města a reguluje činnost příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem je město. V oblasti přenesené působnosti vykonává městský úřad státní správu prostřednictvím odborů (např. sociálních věcí, školství a kultury, výstavby, životního prostředí a další), s výjimkou věcí, které patří do působnosti zastupitelstva města a rady města. Ve věcech přenesené působnosti je městský úřad podřízen Krajskému úřadu Olomouc. [20]

Organizační strukturu městského úřadu tvoří starosta, místostarostové, tajemník a zaměstnanci. Městský úřad se člení na odbory, které plní úkoly v oblasti samostatné a přenesené působnosti. Organizační struktura městského úřadu je vyobrazena v příloze 1.

Zastupitelstvo města

V komunálních volbách, které proběhly ve dnech 20.10 a 21.10 2006, bylo zvoleno zastupitelstvo města v počtu 21 členů. Na první zasedání zastupitelstva byl zvolen starosta a místostarostové. Ze zákona o obcích je zastupitelstvo povinno zřizovat kontrolní a finanční výbor. Kontrolní výbor zastává dozorovou funkci, provádí kontrolu dodržování

právních předpisů a plnění usnesení zastupitelstva a rady města. Hlavní náplní finančního výboru je kontrola hospodaření s majetkem a finančními prostředky města. Zastupitelstvo města Mohelnice ustanovilo i 7 osadních výborů. [20]

Rada města

Radu města Mohelnice tvoří 7 členů, starosta, místostarostové a 4 zvolení členové zastupitelstva. Rada města Mohelnice zřídila jako své iniciativní a kontrolní orgány tři komise rady (kulturní, školskou a sportovní), které předkládají svá stanoviska a náměty radě města a jsou jí odpovědní ze své činnosti. [20]

4.8.2 Technická vybavenost

Zásobování vodou

Zastavěné území města Mohelnice i navrhované lokality výstavby budou zásobovány rozvodnou vodovodní sítí DN 400 – DN 50, která je pod tlakem VDJ Podolí 2 x 2100 m³. Vodovodní síť města bude i nadále využívána i k požárním účelům. Jako hlavní a jediný zdroj pitné vody je prameniště v Moravičany. Do budoucna se počítá s úpravou vody z prameniště Bohuslavice a Moravičany v rozšířené čerpací a odkyselovací stanici Moravičany. [26]

Stávající systém zásobování pitnou vodou města Mohelnice je vyhovující i do budoucna a umožňuje další urbanistický rozvoj města, proto zůstane zachován. Územní plán respektuje veškerá vodárenská zařízení, včetně ochranných pásem. Kromě zásobování pitnou vodou navrhovaných lokalit výstavby je navrhována i postupná rekonstrukce nejstarších úseků rozvodné vodovodní sítě. [25]

Kanalizace splašková a dešťová

Město Mohelnice bude i nadále odkanalizováno kanalizační sítí DN 300 – DN 1600 kombinovaného kanalizačního systému. V současné době je zrekonstruována část kanalizačních stok v centru města a rekonstrukce zbylé části bude dokončena do roku 2011. V Mohelnici je vystavěna čistička odpadních vod Mohelnice, na kterou je napojena místní kanalizace a jsou na ni přiváděny odpadní vody od obyvatelstva i průmyslu. ČOV pochází z roku 1985. Je v technicky zastaralém stavu a energeticky náročná, proto je navržena její rozsáhlá rekonstrukce. Objekty, které nejsou napojeny na kanalizaci s ČOV, mají na likvidaci odpadních vod biologický septik, nebo žumpu. [26]

Zásobování elektrickou energií

Město Mohelnice a celá okolní oblast města je v současné době zásobovaná elektrickou energií z rozvodny R110/22kV, která je umístěna na okraji města mezi závodem Siemens a nádraží ČD. Rozvodna je napájena linkami 110kV a 22kV. Rozvodna spolu s vedením vysokého napětí je ve vyhovujícím stavu, neuvažuje se proto s jejich změnami. Rozmístění stávajících 46 trafostanic je dostačující, což znamená, že by mělo být zamezeno podpětí nebo přepětí elektrického proudu. [26]

Veřejné osvětlení

Osvětlení komunikací a chodníků je ve městě Mohelnice řešeno převážně parkovými a silničními svítidly napájenými kabelovými rozvody, v okrajových částech pak svítidly umístěnými na stožárech nízkého napětí. Do budoucna je nutné počítat s rekonstrukcí stávajících osvětlovacích soustav. [26]

Telekomunikace

Městem Mohelnice probíhají dálkové kabely ve správě dříve SPT Telecom, dnes Telefonica O₂, jejichž prostřednictvím je zajištěna pevná telefonní síť. Všichni mobilní telefonní operátoři mají ve městě dobré pokrytí, a to díky nedalekým vysílačům signálu. Ve městě Mohelnici se stále více stává oblíbený bezdrátový internet, jehož služby nabízí mnoho firem, které se liší jak rychlostí připojení, tak cenou.

Příjem rozhlasových stanic veřejnoprávního vysílání je na 100% území města Mohelnice zajišťován ve vyhovující kvalitě. Distribuce televizního signálu je na území města Mohelnice zajišťována základním televizním vysílačem BRNO – Kojál – Jeseník – Praděd. V roce 1997 byla zahájena výstavba digitální technologie ve městě Mohelnici. Na digitální signál by mělo město Mohelnice kompletně přejít v roce 2010. [26]

Zásobování plynem

Mohelnice bude zásobována zemním plynem NTL rozvodnou plynovodní sítí ze dvou regulačních stanic: z RS III - HELLA 2000/2/1-440, která bude nahrazena novou RS III VTL/STL/NTL a z regulační stanice Mohelnice RS II 1200/2/2-440. NTL rozvodná plynovodní síť bude i nadále provozována pod tlakem 2,10 kPa. Z nové regulační stanice RS III VTL/STL/NTL bude zásobována zemním plynem STL rozvodná plynovodní síť města Mohelnice a stávající i navrhované výrobní lokality a plochy pro bydlení. [26]

Zásobování teplem

Ve městě Mohelnici je navrženo zachování současného systému zásobování teplem. Převažující část bytového fondu i objektů občanské a technické vybavenosti města Mohelnice, které nejsou napojeny na centrální zásobování teplem, bude teplofikována převážně na bázi plynu. Část bytové zástavby, případně i některá výrobní zařízení, může k vytápění používat alternativní zdroje energie. [26]

4.8.3 Dopravní infrastruktura

Silniční síť

Město Mohelnice je z hlediska silniční sítě významným dopravním uzlem. Nejdůležitější silnicí je rychlostní komunikace **R 35**, která je součástí mezinárodní trasy E442 Karlovy Vary - Liberec - Olomouc - Žilina. Nejstarší částí silnice je právě 26 km dlouhý úsek z Olomouce do Mohelnice, který byl vybudován ještě v 80. letech 20. století. Rychlostní komunikace R 35 je důležitou dopravní tepnou především vnitrostátního významu a je též zahrnuta jako doplněk transevropské dálniční sítě TINA. Co se týče napojení R 35 na místní komunikace budou stávající MÚK Mohelnice – jih a Mohelnice – sever v souladu s koncepcí Ředitelství silnic a dálnic České republiky upraveny. Silnice R 35 bude dále pokračovat k severozápadu. [26]

Dalšími důležitými hlavními komunikacemi, které procházejí Mohelnicí, jsou silnice I. třídy I/35 a I/44. **Silnice I/35** vede od německých hranic přes Liberec, Hradec Králové, Olomouc, Lipník nad Bečvou, Valašské Meziříčí až ke slovenským hranicím. **Silnice I/44** začíná v Mohelnici a směřuje na Šumperk, Jeseník a dále k polským hranicím. [26]

V Mohelnici jsou vystavěny také silnice II. a III. tříd, které slouží k propojení města s okolními obcemi. Největší je silnice II/444 počínající v Mohelnici vybudovaná směrem na Šternberk a končí v Městě Libavá. Významnou komunikací byla v minulosti i silnice II/635, která spojuje Mohelnici s Olomoucí, dnes již příliš nevyužívaná. Mezi ostatní komunikace patří II/644, III/4446 a III/4441. [26]

Místní komunikace

Navazují na silniční síť a tvoří tak společné základní komunikační kostru vlastního města i jeho místních částí. Systém místních komunikací zůstane zachován. Pro zlepšení kvality

jejich tras se budou provádět pouze drobné úpravy. V rámci nové výstavby se vybudují nové místní komunikace s parametry odpovídajícími jejich charakteru. [26]

Doprava v klidu

V Mohelnici je nedostatek parkovacích a odstavných míst, díky zvýšenému stupni automobilizace 1:3. Podle plošných možností se dobudují další stání na terénu a územní plán počítá i s plochou pro výstavbu garáží. V rámci nové výstavby musí být zajištěno vybudování dostatečného množství parkovacích míst pro osobní automobily při stupni automobilizace 1:3. [26]

Pěší provoz

Podél hlavních komunikací se podle prostorových možností dobudují alespoň jednostranné chodníky. V souvislosti s úpravami místních komunikací se dle potřeby doplní systém chodníků a stezek. Systém značených turistických tras zůstává stabilizovaný. [26]

Cyklistická doprava

Městem Mohelnice nevede žádná cyklotrasa I. třídy mezinárodního významu. Nejdůležitější cyklotrasou procházející Mohelnicí je cyklotrasa II. třídy číslo 47 tzv. Moravská stezka, která je nadregionálního významu. Stávající systém cykloturistických tras zůstává stabilizovaný. Jsou navrženy dvě nové cyklotrasy: Mohelnice – Loštice a Mohelnice – Libivá. V současnosti je nutné dobudovat značení a zázemí (např. orientační mapy, odpočívadla, úschovny kol atd.) cyklistické dopravy. [26]

Autobusová doprava

Autobusovou dopravu v Mohelnici zajišťuje společnost Veolia Transport Morava, a.s., která zajišťuje především dopravní spojení Mohelnice s okolními obcemi a také linku Mohelnice, aut. st. – Mohelnice, žel. st., která plní funkci městské hromadné dopravy. V létě roku 2007 došlo k přestavbě stávajícího autobusového nádraží v centru města. Snížil se počet nástupních ostrůvků, místo kterých se vybuďovalo 25 nových parkovacích míst. Mohelnické nádraží už zdaleka není tak frekventované jako kdysi bývalo. Přesto zde mají zastávku nejen regionální, ale také dálkové vnitrostátní i mezinárodní linky.

Železniční doprava

Z hlediska železniční dopravy Mohelnice není tak významným dopravním uzlem, nicméně město leží při 2. a 3. železničním tranzitním koridoru. Druhý tranzitní koridor začíná

ve stanici Česká Třebová a pokračuje přes Zábřeh na Moravě, Mohelnici, Olomouc, Přerov, Otrokovice, Uherské Hradiště a Hodonín až do konečné stanice v Břeclavi. Třetí železniční koridor vede napříč celou ČR, spojuje její západní a východní hranici. [16]

V červnu roku 2007 byla dokončena plánovaná realizace stavby „Modernizace traťového úseku Červenka – Zábřeh na Moravě“, která zasahuje do správního území města Mohelnice. Provedená modernizace zvýšila rychlost trati na 160 km/hod, dále poskytla prostorovou průchodnost dle ložné míry UIC GC a třídu zatížitelnosti D4. Spolu s modernizací tratě byla provedena i modernizace železniční stanice. [26]

Vodní a letecká doprava

V jihovýchodní části Mohelnice je vyznačena výhledová trasa plavebního průplavu Dunaj - Odra - Labe. V Mohelnici nejsou k dispozici žádná letiště pro veřejnou dopravu. Nejbližší mezinárodní letiště jsou v Ostravě, vzdálené asi 80km a v Brně vzdáleném asi 70km. [26]

4.9 Hospodaření města

Zastupitelstvo města Mohelnice každoročně schvaluje rozpočet, dle kterého město hospodaří. Finanční rozpočty za poslední tři roky jsou uvedeny v následující tabulce. Rozpočty jsou téměř vždy navrženy a schváleny jako přebytkové, což znamená, že celkové příjmy jsou vyšší než celkové výdaje. V roce 2007 byl zcela výjimečně schválen deficitní rozpočet, a to kvůli schválenému úvěru na plánované rekonstrukce a opravy. Schodek se pokryl příznivými výsledky hospodaření z minulých let.

Rok		2006		2007		2008	
Rozpočet		Schválený rozpočet	Závěrečný účet	Schválený rozpočet	Závěrečný účet	Schválený rozpočet	Závěrečný účet
Název třídy							
Příjmy	Daňové	91 334 000	84 206 311	87 194 000	91 428 851	106 154 000	104 185 612
	Nedaňové	9 236 000	11 292 909	8 871 000	11 739 307	11 289 000	11 399 423
	Kapitálové	2 206 000	11 015 203	1 559 000	10 691 249	6 609 000	21 441 110
	Dotace	54 674 000	74 113 506	91 026 000	81 066 787	86 707 000	75 580 469
	Celkem	157 450 000	180 627 929	188 650 000	194 926 193	210 759 000	212 606 613
Výdaje	Běžné	143 248 000	148 383 176	207 853 000	159 434 937	200 758 000	176 748 514
	Kapitálové	6 829 000	28 356 424	5 115 000	36 124 003	8 847 000	28 532 552
	Celkem	150 077 000	176 739 600	212 968 000	195 558 940	209 605 000	205 281 066
Saldo (P-V)		7 373 000	3 888 329	-24 318 000	-632 746	1 154 000	7 325 547

Tabulka 17- Rozpočty města Mohelnice [30]

Rozpočtové příjmy

Nejvýznamnější položkou v příjmové části rozpočtu jsou daňové příjmy, které tvoří 45 – 50% příjmů rozpočtu. Daňové příjmy města jsou upraveny v zákoně č. 243/2000Sb., o rozpočtovém určení daní, v němž je přesně stanoveno, která daň a v jaké výši bude odvedena do obecního rozpočtu. Neméně důležitým příjmem rozpočtu města jsou dotace, které představují přibližně 40% celkových příjmů, přičemž až 60% všech dotací zaujímají dotace ze státního rozpočtu.

Rozpočtové výdaje

Nejvíce finančních prostředků z rozpočtu města je vynakládáno na činnost místní správy, která pohlcuje průměrně 24% všech vydaných peněžních prostředků. Ke zvýšení celkové sumy výdajů přispívají také nemalé částky v podobě příspěvků na činnost příspěvkových organizací, dávek sociální péče a nákladů na svoz komunálního odpadu, veřejné osvětlení, péči o vzhled města a veřejnou zeleň, bytové hospodářství.

Rozpočet na rok 2009

Zastupitelstvo města Mohelnice schválilo přebytkový rozpočet na rok 2009. Celkové příjmy očekává město ve výši 195.510.000Kč a počítá s výdaji v hodnotě 183.685.000Kč. Celou příjmovou a výdajovou strukturu rozpočtu ukazuje příloha 2.

4.10 Trh práce

Z celkového počtu 9700 obyvatel je v Mohelnici 5217 ekonomicky aktivních občanů, což je vyjádřeno v procentech 53,78%. Podrobnosti o ekonomické aktivitě obyvatel zachycuje následující tabulka.

Obyvatelstvo celkem		9700	
Ekonomicky aktivní celkem		5217	
v tom	zaměstnaní	4738	
	z toho	pracující důchodci	93
		ženy na mat. dovolené	73
	nezaměstnaní	479	
Ekonomicky neaktivní celkem		4463	
z toho	nepracující důchodci	1912	
	žáci, studenti, učni	1889	
Osoby s nezjištěnou ekonom. aktivitou		20	

Tabulka 18 - Ekonomická aktivita obyvatel [23]

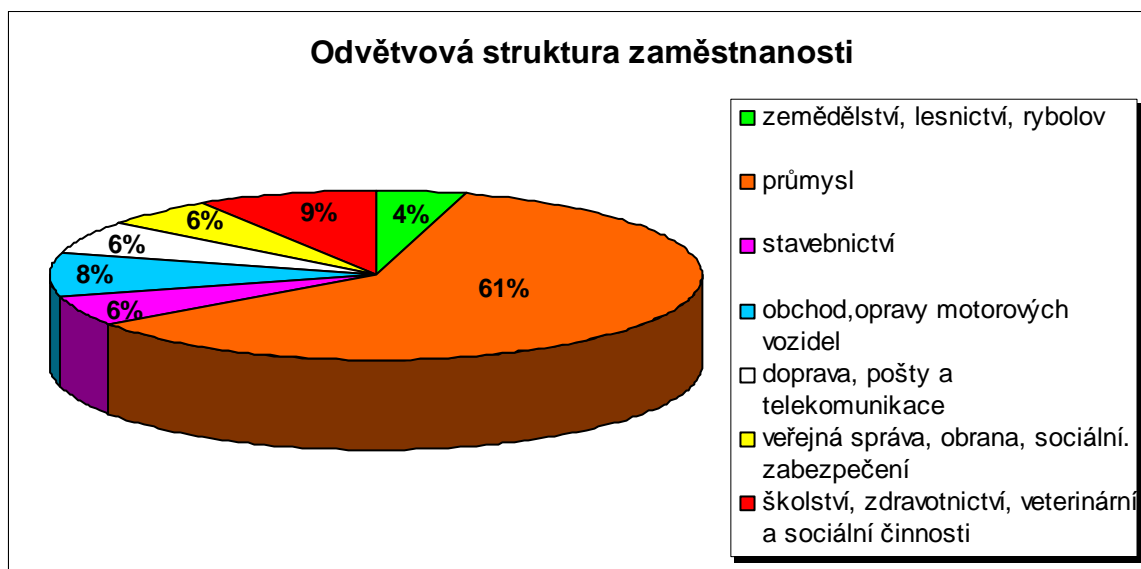

Na trhu práce hraje důležitou roli dosažené vzdělání pracovní síly. Údaje o vzdělanosti obyvatelstva Mohelnice jsou zaznamenány v následující tabulce. Nejpočetnější skupinu tvoří občané s výučním nebo středním odborným vzděláním bez maturity, a to 39,12%. Asi čtvrtina obyvatel (26%) má základní vzdělání a přibližně stejné procento obyvatel dosáhlo úplného středního vzdělání s maturitou.

Obyvatelstvo 15leté a starší		8118
z toho	bez vzdělání	28
	základní včetně neukončeného	2117
	vyučení a střední odborné bez maturity	3176
	úplné střední s maturitou	2011
	vyšší odborné a nástavbové	214
	vysokoškolské	510
	nezjištěné vzdělání	62

Tabulka 19 - Vzdělanostní struktura obyvatel [23]

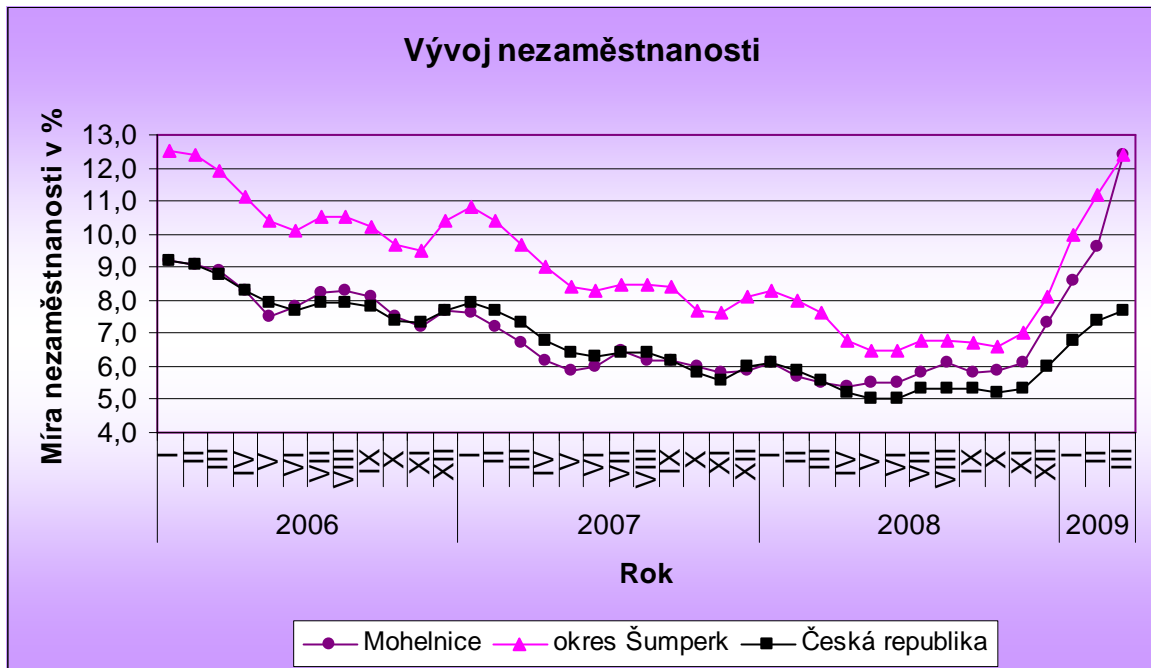
Mezi největší zaměstnavatele v Mohelnici patří firmy SIEMENS Elektromotory, s.r.o., HELLA AUTOTECHNI, s.r.o. a HELLA AUTOTECHNIK NOVA, s.r.o.. Uvedené společnosti jsou z hlediska odvětví zařazeny do průmyslu, proto není divu, že největší počet ekonomicky aktivních obyvatel pracuje právě v průmyslu, a to především strojírenském a elektrotechnickém. Podrobnější informace o zastoupení jednotlivých odvětví na trhu práce v Mohelnici vyobrazuje následující graf.

Obrázek 7 - Podíl zaměstnanců v jednotlivých odvětvích [23]

Nezaměstnanost

V Mohelnici je zřízeno dislokované pracoviště Úřadu práce v Šumperku, které eviduje počet nezaměstnaných ve městě Mohelnice. Míra nezaměstnanosti v Mohelnici dosáhla v březnu 2009 12,4%. Vývoj nezaměstnanosti v posledních letech je znázorněn v následujícím grafu. Pro snadné srovnání jsou v grafu zachyceny také údaje o nezaměstnanosti v okrese Šumperk a celé České republice.

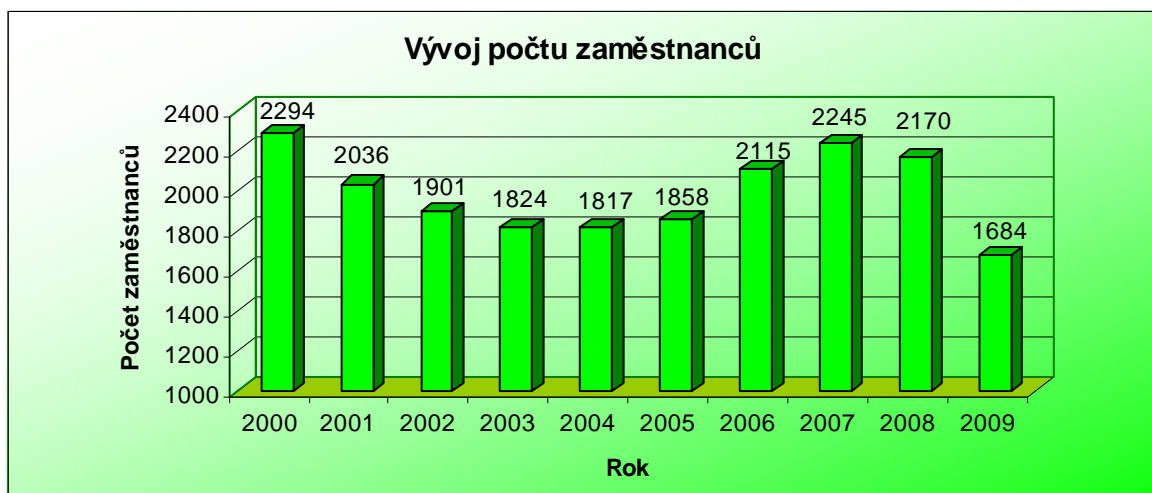
Obrázek 8 - Vývoj nezaměstnanosti v Mohelnici, okrese Šumperk a České republice [25]

Z grafu je zřejmé, že v porovnání s okresem Šumperk, dosahuje město Mohelnice lepších výsledků, tedy nižšího procenta nezaměstnaných obyvatel. Výjimkou je březen 2009, kdy oba územní celky dosáhly stejného čísla. V uplynulých 3 letech byla míra nezaměstnanosti v Mohelnici srovnatelná s hodnotami zjištěnými za celou Českou republiku. Ke konci roku většinou dochází ke zvýšení nezaměstnanosti, neboť není v zimních měsících možné pracovat v sezónních odvětvích jako je zemědělství a stavebnictví. Negativní důsledky celosvětové hospodářské krize se promítly v prudkém nárůstu nezaměstnanosti, který je vidět v poslední části grafu.

4.11 Průmysl a zemědělství

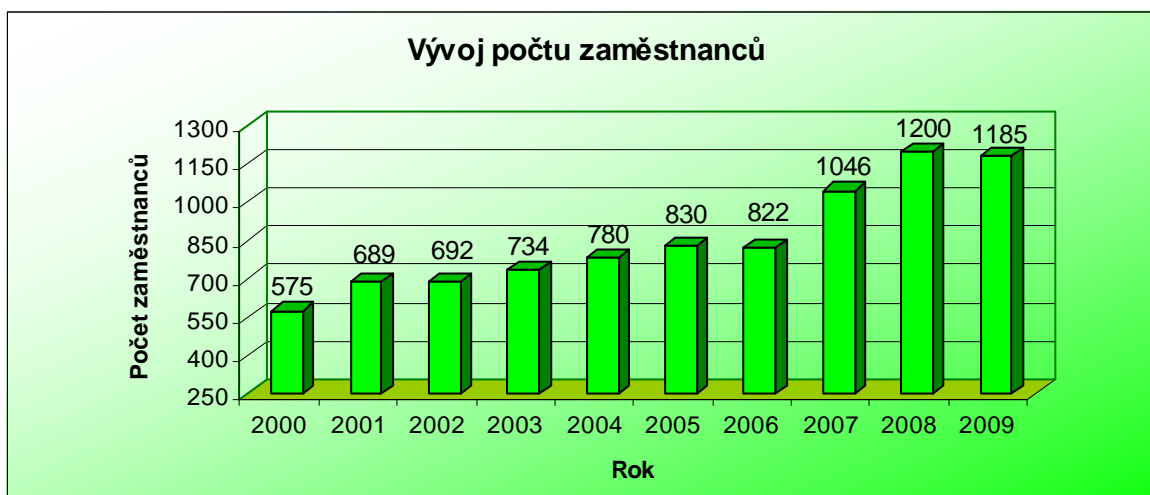
4.11.1 Průmysl

V Mohelnici dominuje odvětví průmyslu. Není divu, že největší zaměstnavatele se řadí do sekundární sféry. Bezesporu nejvýznamnější společností v Mohelnici je **SIEMENS Elektromotory, s.r.o.**, která nejen zaměstnává největší počet obyvatel z Mohelnice i jejího okolí, ale také zabírá největší plochu. Firma byla založena v roce 1904 a v současnosti se zabývá převážně výrobou elektromotorů různých osových výšek. Ještě v nedávné minulosti společnost prosperovala, ovšem v době světové hospodářské krize je pro ekonomické subjekty velmi obtížné se rozvíjet, většinou je úspěchem alespoň stagnace, neboť převážná část společností se dostala do vážných problémů. Firma SIEMENS Elektromotory není výjimkou a tak musela ke konci loňského roku propouštět velkou část zaměstnanců a to nejen z řad dělníků. Vývoj počtu zaměstnanců je zachycen v následujícím grafu vždy k 30.září daného roku, kdy končí hospodářský rok společnosti Siemens Elektromotory, s.r.o., s výjimkou roku 2009, kdy je zobrazen stav k 31.3.

Obrázek 9 - Vývoj počtu zaměstnanců ve společnosti Siemens Elektromotory, s.r.o. [31]

Druhým nejvýznamnějším podnikem je **HELLA AUTOTECHNIK, s.r.o.**, která je mnohem mladší, neboť vznikla v roce 1992. Výrobní náplní společnosti je výroba světelné techniky pro automobilový průmysl. Situace o dalším vývoji firmy je stejně nejistá jako u podniku Siemens Elektromotory, s.r.o.. Vývoj počtu zaměstnanců je uveden v následujícím grafu. V roce 2009 je zachycen stav k 31.3., v ostatních letech ke konci daného roku.

Obrázek 10 - Vývoj počtu zaměstnanců ve společnosti Hella Autotechnik, s.r.o. [28]

Mezi další zaměstnavatele v odvětví patří:

- MEZ Mohelnice, státní podnik
- BETA Olomouc, a.s.
- ALAS Morava, s.r.o.
- STOMI, s.r.o.
- MOSTR – Zacpal, s.r.o.
- Energetika Vítkovice, a.s.

4.11.2 Zemědělství

Město Mohelnice se rozkládá na 4621,2327 ha. Největší část tvoří orná půda, která zabírá rozlohu 2.640ha, což je více než polovina celého pozemku, přesně 57,12%. Plochy orných půd jsou určeny výhradně zemědělskému obhospodařování a jsou chráněny podle zvláštních předpisů. Zbýlých 42,88% rozlohy města Mohelnice pokrývají půdy s různým využitím, které je popsáno v následující tabulce.

Zemědělská půda (ha)	3212
Orná půda (ha)	2579
Chmelnice, vinice (ha)	0
Zahrady (ha)	106
Ovocné sady (ha)	4
Trvalé travní porosty (ha)	523
Nezemědělská půda (ha)	1409
Lesní půda (ha)	639
Vodní plochy (ha)	115
Zastavěné plochy (ha)	106
Ostatní plochy (ha)	549
Celková výměra pozemku (ha)	4621

Tabulka 20 - Typy půd podle využití [27]

Zemědělská činnost v Mohelnici je soustředěna do její východní části, kde se nachází nejvýznamnější podnikatelský subjekt v primárním sektoru ve městě, **Mohelnická zemědělská, a.s.** Majoritním vlastníkem společnosti je ÚSOVSKO a. s., pod kterou patří i řada dalších významných zemědělských a potravinářských firem v kraji. Společnost ÚSOVSKO a.s. spolu s dceřinými společnostmi obhospodařuje celkem přes 13 000 ha v okresech Šumperk, Olomouc a Přerov. V oblasti zemědělství působí ve městě Mohelnici už jen drobní zemědělci, chovatelé hospodářských zvířat a zahrádkáři, kteří neobhospodařují více než 100ha.

4.12 Cestovní ruch a rekreace

Z hlediska cestovního ruchu je v České republice nejvýznamnější organizace Czech Tourism, která dělí Českou republiku na turistické regiony (15) a turistické oblasti (44). Mohelnice patří do turistické oblasti Jeseníky, která spadá do území turistického regionu Severní Morava a Slezsko.

Přírodní zajímavosti

Nejzajímavější pro turistiku je Chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví, která byla vyhlášena v roce 1990 a má rozlohu necelých 9400ha. Téměř nedotčené lužní lesy pokrývají 56% území a patří mezi nejvýznamnější oblasti svého druhu ve střední Evropě. Je zde velmi bohatá fauna i flóra. Podél neregulované řeky Moravy vede naučná cyklostezka, z níž lze odbočit na řadu zajímavých míst. Litovelské Pomoraví je možno projet také na raftu nebo kajaku. [19]

Kulturně-historické památky

Mohelnice je historické město, dlouhá a zajímavá historie zanechala ve městě spoustu kulturně-historických památek. Většina z nich se nachází v historickém jádru města, které bylo vyhlášené městskou památkovou zónou. Mohelnické památky jsou pouze místního významu. Mezi nejvýznamnější pamětihodnosti patří gotický Kostel sv. Tomáše z Canterbury, Severní městská brána, Morový sloup, Litinová kašna, Brusův dům a budova Radnice. [20]

Infrastruktura cestovního ruchu

Pro realizaci a rozvoj cestovního ruchu je důležitá připravenost území z hlediska schopnosti města uspokojovat potřeby účastníků cestovního ruchu. Základní složky infrastruktury cestovního ruchu jsou ubytování, stravování a doprava, které slouží k naplnění primárních potřeb turistů.

Ubytování - počet a kapacita ubytovacích zařízení v Mohelnici jsou nedostačující. Ubytovací služby nabízí 5 penzionů a Autokemp Morava, který je z místních poskytovatelů ubytování nejvýznamnější.

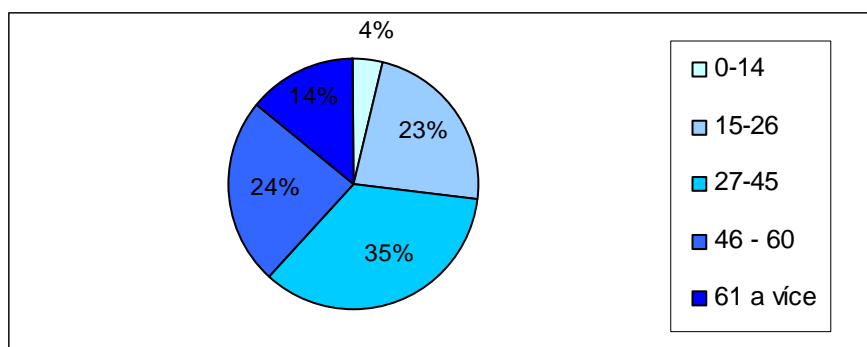
Stravování - Mohelnice se může pochlubit několika gastronomickými specialitami, např. tradičními Olomouckými tvarůžky nebo novodobou místní specialitou müsli tyčinkami. Možnosti stravování ve městě Mohelnici jsou velmi pestré a bohaté nejen pro turisty, ale i obyvatele Mohelnice. Ve městě se nachází celkem 38 stravovacích zařízení, z toho 8 restaurací, 6 barů, 2 vinárny, 12 hostinců, 3 pivnice, 2 rychlá občerstvení, 2 cukrárny, kavárna, pizzerie a motorest. [19]

Doprava - poloha Mohelnice je z dopravního hlediska velmi dobrá, dostupnost města je snadná jak s využitím silničních prostředků, tak vlaku. Tématice dopravy jsem se podrobněji zabývala v kapitole 4.8.3 Dopravní infrastruktura.

5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

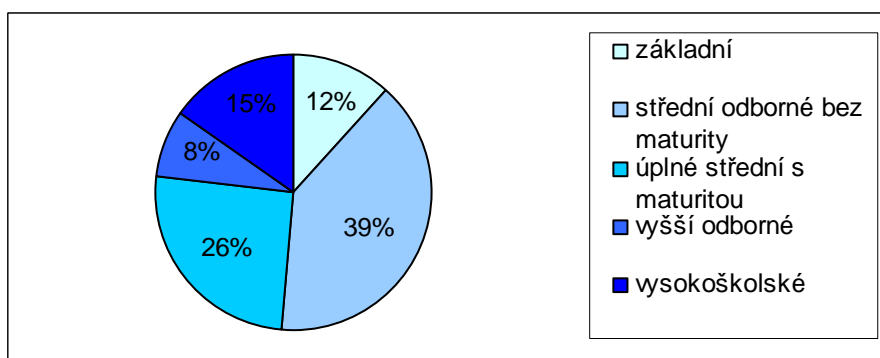
Jsem si vědoma subjektivního pohledu na problematiku rozvoje města Mohelnice v analytické části práce, proto jsem zpracovala dotazníkové šetření, jež vnese do bakalářské práce objektivní názory občanů Mohelnice. Cílem dotazníku je zjistit, v jakých oblastech vidí občané největší nedostatky a které oblasti hodnotí nejlépe, dále postoj občanů k městu a jeho rozvoji. V dotazníku jsem se zaměřila na získání nejdůležitějších a nezákladnějších informací týkajících se daného tématu, aby dotazník nebyl příliš dlouhý a neotrávil respondenty ještě dřív, než jej začnou vyplňovat. Volila jsem otevřené, zavřené i polootevřené (polozavřené) otázky, které jsem se snažila formulovat jednoduše a srozumitelně. Úplné znění dotazníku je uvedeno v příloze 3.

Dotazníku se zúčastnilo 78 osob, z toho 42 žen (53,8%) a 36 mužů (46,2%). Aby byl vzorek respondentů reprezentativní, oslovila jsem občany Mohelnice různých věkových kategorií. Věkovou strukturu dotazovaných osob znázorňuje následující graf, ze kterého je patrné největší zastoupení občanů ve věku 27-45 let.

Obrázek 11 - Věkové složení respondentů [Vlastní zpracování]

Při vyplňování dotazníku hraje důležitou roli i dosažené vzdělání dotazovaných občanů, které je vyobrazeno v následujícím grafu.

Obrázek 12 - Vzdělanostní struktura respondentů [Vlastní zpracování]

Po identifikaci respondentů následovalo hodnocení oblasti bydlení, školství, zdravotnictví a sociální služby, doprava, kultura a sport na bodové stupnici. Z dotazníkového průzkumu vyplývá, že nejhůře ze zkoumaných oblastí dopadla doprava. Nejlépe obodovali obyvatelé města oblast školství. Vyhodnocení jednotlivých oblastí je zachyceno v následujícím grafu.

Obrázek 13 – Bodové hodnocení zkoumaných oblastí respondenty [Vlastní zpracování]

Podle názorů občanů města je Mohelnice a její okolí z hlediska cestovního ruchu atraktivní. S tímto tvrzením souhlasilo 53 občanů (68% respondentů). Přes 80% obyvatel Mohelnice, přesně 65 z dotazovaných občanů, považuje Mohelnici za bezpečné město.

Na otázku: „Líbí se Vám město Mohelnice?“ odpovídali respondenti převážně „ano“ (76%). Nejvíce jsou občané pyšní na historické centrum města, které se objevovalo v odpovědích nejčastěji. Dále pak na akce jako Truck trial, Mohelnický dostavník či Módní přehlídka Ludka Hanáka a na Mohelnický beltém. Největší nespokojenost vyjadřovali obyvatelé Mohelnice v oblasti dopravy, ať už se jednalo o technický stav silnic, parkovací místa nebo zrušení pěší zóny v centru města a dále v oblasti služeb.

Ačkoliv v poslední době v Mohelnici probíhají neustále zásadní rekonstrukce a modernizace, 37% občanů žádné změny nezaznamenalo. A to ani přesto, že je v současnosti uzavřena ulice Zábřežská kvůli právě probíhající rekonstrukci kanalizace.

Hodnotit informovanost občanů o činnostech města je obtížné. Respondenti se vyhýbali zcela kladným nebo záporným odpovědím a volili jednu z prostředních variant. 52% obyvatel Mohelnice vybralo možnost „spíše ano“ a 39% „spíše ne“.

Charakteristiky města odrážely celkový pohled obyvatel na město. Ve většině případů byly pozitivního významu, Mohelnici vystihovala slova jako „pohodové, klidné, příjemné“ apod. Kritičtí obyvatelé Mohelnici charakterizovali jako „zapadák, díru“ apod.

6 SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
Existence rozvojových ploch s různým využitím (pro bydlení, dopravu, výrobu, občanské i technické vybavení)	Migrace obyvatel, především mladých a vzdělaných lidí za lepšími pracovními příležitostmi
Strategická poloha při důležitých komunikacích	Nedostatek finančních prostředků na opravu a udržování památek
Příznivé podmínky pro rozvoj cestovního ruchu (přítomnost přírodních, kulturních a technických zajímavostí ve městě i okolí)	Nedostatečná kapacita ubytovacích služeb, jako základního faktoru rozvoje cestovního ruchu
Blízkost a snadná dostupnost krajského města Olomouce	Nízká návštěvnost města (především mimo sezónu)
Kvalitní životní prostředí	Nedostatek kvalifikovaných sociálních pracovníků
Příznivé ceny pozemků a levná pracovní síla	
Silné mezinárodní vazby místních firem	Nedostatečná kapacita mateřských a základních školských zařízení
Kvalitní internetové stránky města	
Zajištění vzdělání a volnočasových aktivit pro mládež školního i předškolního věku	Nedostatky v jazykové výuce na základních školách
Dobrý stavebně technický stav školních budov	Nedostatky ve výuce informačních technologií na základních školách
Zájem města o podporu sociálních služeb (př. Komunitní plánování sociálních služeb)	Absence nejvyšší úrovně školského a zdravotnického zařízení
Kvalitní a moderní zdravotní péče	Vysoká cena bytů
Nabídka pracovních míst pro zdravotně postižené (př. "Chráněné dílny")	Špatný stavebně technický stav panelové zástavby
Přítomnost poboček významných peněžních institucí	Nedostatek bezbariérových bytů
	Nezájem o věci veřejné, netečnost občanů
Kvalitní bydlení	Dlouhodobě chybí hlavní silnice vedoucí mimo město
Technické vybavení bytů a domů	
Dobrá úroveň bezpečnosti	Nevyhovující stav kanalizační sítě
Kvalitní a dostačující osvětlení objektů, parkovišť, sídlišť a parků	Nedostatek parkovacích míst (především na sídlištích)
Ochota města řešit dopravní situaci	Nedřešené majetko-právní vztahy některých pozemků a ploch ve městě
Nová parkovací místa v centru města	
Nové a moderní železniční i autobusové nádraží s bezbariérovým přístupem	
Moderní železniční trať	
Uspokojivé zásobování plynem a el. energií	
Dobré zásobování a kvalita pitné vody	
Výstavba digitální technologie	
Vyhovující stav elektrických rozvodů	

Příležitosti	Hrozby
Vysoký potenciál pro rozvoj města	Současná světová hospodářská krize
Využití dotačních titulů pro rozvoj města	Absence programu rozvoje města
Zkvalitňování ubytovacích služeb	Nezískání finanční podpory na realizaci připravených projektů z fondů EU
Vytvoření atraktivní nabídky mimo sezónu	
Zintenzivnění spolupráce mezi vzdělávacími institucemi a místními podnikatelskými subjekty	Podcenění významu cestovního ruchu
	Úbytek pracovních příležitostí
Aktivní politika města v podpoře podnikání	Nezájem a neschopnost rekvalifikace nezaměstnaných občanů
Zavádění nových technologií ke zvýšení konkurenceschopnosti místních podnikatelských subjektů	
Zvýšení informovanosti obyvatel o dostupných sociálních službách	Růst nákladů na bydlení
	Zmenšování průměrné velikosti rodiny
Snaha přilákat sociální pracovníky s potřebnou kvalifikací	Růst počtu jednotlivých domácností
	Zvýšená zátěž automobilové dopravy
Snaha přilákat kvalitní učitele cizích jazyků a informačních technologií na základní školy	Nedostatečná kapacita čističky odpadních vod
Regenerace sídlišť	Přírodní katastrofy (povodně)
Zateplení domů	
Pokračující privatizace bytového fondu	
Vytvoření různých velikostí bytových jednotek v rámci bytové výstavby	
Rozvíjení bezpečnostní politiky města a prevence kriminality	
Zkvalitňování a zintenzivnění dohledu nad dodržováním pravidel silničního provozu	
Výstavba silničních komunikací	
Výstavba nových kruhových objezdů místo stávajících křižovatek tam, kde je na kruhový objezd dostatek prostoru	
Rozvoj informačních technologií	
Výstavba inženýrských sítí do míst plánované zástavby	
Rekonstrukce, modernizace a rozšíření kanalizační sítě	
Rozvoj ekologických zdrojů energie	
Využití nových zdrojů pitné vody	

6.1 Silné stránky

Nejdůležitější předností města Mohelnice je bezesporu fakt, že jsou v územním plánu vymezeny rozvojové plochy s nejrůznějšími možnostmi využití, ať už se jedná o plochy pro bydlení, dopravu, výrobu či občanskou a technickou vybavenost. Jsou tak vytvořeny předpoklady pro další rozvoj města. Ostatní silné stránky se týkají jednotlivých oblastí, které nejsou převáženými slabými stránkami v dané oblasti.

6.2 Slabé stránky

Nejzávažnějším nedostatkem v Mohelnici je odchod mladých a vzdělaných lidí z města za lepšími pracovními příležitostmi do větších měst. Tento problém se objevuje v celonárodním měřítku. Významnou slabou stránkou je nezájem a netečnost občanů Mohelnice k dění ve městě jakéhokoliv rázu, která je dle mého názoru do značné míry způsobena současným životním stylem.

6.3 Příležitosti

Mohelnice má velký potenciál pro všestranný rozvoj města, jež je negativně ovlivňován slabými stránkami a naopak pozitivně na něj působí silné stránky. Největší možností rozvoje města je omezovat nejméně silnou slabinu, a to migraci obyvatel. V tomto směru je nejvýznamnější příležitostí rozvoj bydlení, ať už formou regenerace sídlišť, podporou nové výstavby nebo prodejem obecních bytů.

6.4 Hrozby

Největší hrozbou rozvoje města je současná světová hospodářská krize, která zasáhla všechna odvětví a brzdí rozvoj ve všech směrech. Důležitým faktorem omezujícím rozvoj města je to, že Mohelnice nemá zpracovaný Program rozvoje města, což je k velikosti a významu města velmi udivující. Současná situace by měla být vyřešena v polovině letošního roku, kdy by podle harmonogramu měl být program rozvoje od externího dodavatele hotový a zveřejněný. Problémem je také proces stárnutí populace. Tento jev vede ke zvýšení obyvatel v neproduktivním věku a zvýšení nákladů na péči o seniory.

7 STRATEGIE ROZVOJE MĚSTA MOHELNICE

Vize

Prosperující město s čistým životním prostředím a silným ekonomickým zázemím přiláká nové obyvatele a současné občany přiměje být hrdými na město, kde žijí. S ekonomicky příznivou situací poroste nejen počet obyvatel města, ale také nároky na kvalitu a kapacitu bydlení, které město bude podporovat podle potřeb a možností. Mohelnice bude místem, kde bydlí spokojenější občané, díky zlepšování jejich životních podmínek prostřednictvím rozvoje občanské a technické infrastruktury ve městě a zvyšováním dopravní dostupnosti a obslužnosti Mohelnice, společně s rozvojem sociální oblasti. Všestranným rozvojem města se zvýší také jeho atraktivita a spolu s množstvím kulturně-historických památek, přírodních zajímavostí, infrastrukturou pro sport, relaxaci i kulturu bude Mohelnice lákavým místem pro turisty a nastartuje se rozvoj cestovního ruchu.

7.1 Cíl 1: Rozvoj cestovního ruchu

Cílem města je vytvořit z Mohelnice turisticky atraktivní místo, které by navštívilo velký počet turistů. Rozvoj cestovního ruchu je v současné době aktuálním tématem nejen ve městě Mohelnici. Zvýšením atraktivnosti města pro turisty se dosáhne vyšší návštěvnosti města. Tím se získá více finančních prostředků z cestovního ruchu, které mohou být využity na jeho další rozvoj.

Priorita 1: Zdokonalení propagace města z hlediska cestovního ruchu

Ve městě Mohelnici se koná mnoho zajímavých akcí, ať už jsou kulturního, sportovního či společenského charakteru, které nejsou dostatečně propagovány ani v samotném městě ani ve vzdálenějších místech České republiky. Ani stálé kulturně-historické památky a přírodní zajímavosti nejsou propagovány o nic lépe nemluvě o jiných možnostech využití volného času návštěvníků města Mohelnice.

Opatření 1.1: Zvýšit informovanost potencionálních návštěvníků o kulturně-historických památkách, přírodních krásách či jiných zajímavostech jak v samotném městě, tak v jeho okolí a také o nabídce možností využití volného času, ať už kulturně či sportovně.

Opatření 1.2: Zlepšit činnost Informačního centra v oblasti propagace.

Opatření 1.3: Rozšířit propagaci i za hranice okresu či kraje na území celé ČR.

Priorita 2: Zlepšení infrastruktury cestovního ruchu

V současnosti jsou v Mohelnici nevyhovující ubytovací i stravovací zařízení jak z hlediska kapacit, tak úrovně poskytovaných služeb. Ve městě chybí ubytovací i stravovací zařízení, které by bylo schopné poskytnout své služby početnější skupině návštěvníků (zájezdovým autobusům).

Opatření 2.1: Zvýšit úroveň poskytovaných služeb stravovacích a ubytovacích zařízení, a to vyčleněním finančních prostředků z rozpočtu obce na podporu modernizace stravovacích a ubytovacích zařízení.

Opatření 2.2: Zvýšit kapacitu stravovacích a ubytovacích zařízení prostřednictvím finanční podpory ze strany obce pro výstavbu těchto zařízení.

7.2 Cíl 2: Rozvoj podnikání

Hlavním cílem města je snížení nezaměstnanosti podporou rozvoje podnikání především v oblasti průmyslu. Zaměstnaní obyvatelé mají vyšší měsíční příjmy, mohou je spotřebovat na nákup výrobků a služeb, či investovat. S rostoucí zaměstnaností roste i životní úroveň obyvatel a to kladně ovlivňuje rozvoj města.

Priorita 1: Snížit nezaměstnanost ve městě

Ačkoliv nejvýznamnějšími zaměstnavateli jsou v oblasti průmyslu velké podniky jako Siemens Elektromotory, s. r. o. a Hella, autotechnik, s. r. o, nemalý vliv pro město mají i menší podnikatelské subjekty, jež svými pracovními příležitostmi přispívají ke snížení nezaměstnanosti.

Opatření 1.1: Přilákat nové zaměstnavatele levným prodejem městských pozemků.

Opatření 1.2: Zajistit vznik nových pracovních míst v Mohelnici podporou rozvoje stávajících podnikatelských subjektů ve městě.

Priorita 2: Podpořit rozvoj malého a středního podnikání

Pro město je dobré rozvíjet i malé a střední podnikání, a to především v případě, že by největší průmyslové firmy v Mohelnici zkrachovali nebo by se zahraniční vedení rozhodlo zrušit svou pobočku firmy v Mohelnici.

Opatření 2.1: Propagace malých a středních podniků městem, například formou bezplatné reklamy v místních médiích.

Opatření 2.2: Rozvoj spolupráce města a menších firem.

7.3 Cíl 3: Rozvoj dopravy

Cílem města je vyřešit současnou situaci tranzitní dopravy, kdy městem prochází hlavní silniční tah na Hradec Králové. Frekventovanost dopravy zatěžuje nejen finanční rozpočet neustálými opravami silnic po přetížených kamionech, ale také životní prostředí a hlavně obyvatele žijící podél hlavní silnice, které obtěžuje hluk z dopravy i výfukové plyny. S rozvojem dopravy souvisí také její technická infrastruktura, jejíž kvalita ovlivňuje bezpečnost na silnicích i spokojenost obyvatel.

Priorita 1: Vystavět obchvat města ve směru z Olomouce na Moravskou Třebovou

Městu dlouhodobě chybí obchvat, po kterém by jezdily osobní i nákladní automobily ze směru Olomouce na Moravskou Třebovou, Hradec Králové a Prahu. Obchvat bude součástí rychlostní silnice R 35, jehož výstavba je naplánovaná na rok 2012. V souladu se stavbou silničního obchvatu musí Mohelnice upravit místní účelové komunikace Mohelnice – jih a Mohelnice – sever.

Opatření 1.1: Získat finanční prostředky na dostavbu místních účelových komunikací, a to získáním dotace nebo vyčleněním peněz z místního rozpočtu.

Opatření 1.2: Uspořádat výběrové řízení na firmu, která bude pověřena výstavbou místních účelových komunikací.

Opatření 1.3: Zajistit výstavbu protihlukových opatření.

Opatření 1.4: Zajistit přehledné a jasné dopravní značení během stavby i nových silnicí.

Priorita 2: Zlepšit dopravní infrastrukturu

Úroveň dopravní infrastruktury ve městě je relativně vysoká díky nedávným rekonstrukcím a modernizacím. Nicméně technický stav velké části komunikací a chodníků, bezpečnost na silnicích a počet parkovacích míst není ve městě dostačující.

Opatření 2.1: Opravit povrch silnic.

Opatření 2.2: Rozšířit vedlejší místní komunikace tam, kde to místo dovoluje.

Opatření 2.3: Zpevnit okraje vedlejších místních komunikací.

Opatření 2.4: Rekonstrukce a budování chodníků s ohledem na hendikepované občany.

Opatření 2.5: Zajistit častější dopravní kontroly, především rychlosti jízdy ve městě.

Opatření 2.6: Vystavět kruhové objezdy místo křižovatek v místech, kde to prostor umožňuje, popřípadě křižovatky, kde se stávají nehody nejčastěji, opatřit semaforey.

Opatření 2.7: Vytvořit více parkovacích míst, například výstavbou podzemních garáží (mimo historické centrum města, kde jsou podzemní katakomby a sklepení) nebo přestavbou nevyužívaných ploch, které dříve sloužily k jiným účelům.

7.4 Cíl 4: Rozvoj technické vybavenosti

Jedním z hlavních cílů Mohelnice je zajistit kvalitní životní úroveň svých obyvatel, s čímž je spojen mimo jiné i rozvoj technické infrastruktury. Bez kanalizace či pitné vody by životní úroveň klesla na nulu, neboť kanalizace je důležitá z hygienického hlediska, vodohospodářství je nezbytné pro zajištění základních lidských potřeb. Plynofikace je podporována především ze strany města, neboť vytápění plynem je šetrné k životnímu prostředí, nicméně finančně nákladné pro občany.

Priorita 1: Zvýšit kvalitu technické infrastruktury

Opatření 1.1: Zrekonstruovat kanalizační síť města.

Opatření 1.2: Zajistit dostatečné množství nádob na tříděný odpad.

Opatření 1.3: Zajistit kvalitu pitné vody ochranou zdrojů pitné vody.

Opatření 1.4: Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie a výroby energie z alternativních zdrojů

Priorita 2: Rozšířit systém technické infrastruktury

Opatření 2.1: Dobudovat plynovody, kanalizaci a vodovody v navržených rozvojových plochách.

Opatření 2.2: Vybudovat plynovody v městských částech, kde nejsou zavedeny.

7.5 Cíl 5: Rozvoj bydlení a bezpečnosti

Cílem města je nejen přilákat nové obyvatele, ale také zabránit odchodu současných občanů z města, a to především z ekonomického důvodu, neboť město dostává finanční prostředky ze státního rozpočtu, jejichž množství se násobí koeficientem podle počtu obyvatel. Pro splnění vytčeného cíle je nezbytné rozvíjet obytnou funkci města. S bydlením úzce souvisí i pocit bezpečí obyvatel, proto se Mohelnice věnuje zvyšování bezpečnosti.

Priorita 1: Podpora bydlení

V Mohelnici je problém s nedostatkem bydlení, což může přispět k odchodu obyvatel z města. Mohelnice se již potýká s tímto problémem, proto je nutné zajistit dostatek kvalitního bydlení.

Opatření 1.1: Vyčlenit z rozpočtu města finanční prostředky na podporu bytové výstavby.

Opatření 1.2: Zajistit stavbu technické infrastruktury v navržených plochách pro bydlení.

Opatření 1.3: Zrekonstruovat panelová sídliště.

Opatření 1.4: Podpořit využívání neobydlených domů a bytů.

Priorita 2: Zvýšit bezpečnost města

Mohelnice je relativně bezpečné město. Nejčastější kriminálními případy a největším problémem města je kriminalita mladistvých. Městský úřad ve spolupráci s obvodním oddělením Policie České republiky by mohl řešit situaci pomocí navržených opatření.

Opatření 2.1: Vytvořit více náplní volného času pro mládež.

Opatření 2.2: Rozšířit plochu města, která je střežena kamerovým systémem, nainstalováním nových bezpečnostních kamer.

Opatření 2.3: Vyzbrojit příslušníky obvodní policie zbraněmi, které paralyzují, ale nezabíjí pachatele.

Opatření 2.4: Zařídit častější pochůzky příslušníků policie městem.

7.6 Cíl 6: Rozvoj občanské vybavenosti

Město Mohelnice je centrem celého mikroregionu, jako takové musí zajišťovat školské vzdělání a zdravotní péči nejen pro obyvatele města, ale také pro občany z jeho okolí.

Cílem města je zvýšit úroveň vzdělání ve městě a dostupnost zdravotní péče, aby dosáhlo zvýšení kvality života pro obyvatele města i celého mikroregionu.

Priorita 1: Rozvoj školství

Vzdělání je podle mého názoru nejdůležitější pro rozvoj člověka. V Mohelnici je dostatečný počet vzdělávacích institucí, které poskytují kvalitní vzdělání v různých odvětvích. Problém středního školství je propojení teoretické části vzdělání s praktickou.

Opatření 1.1: Zvýšit podíl středních škol na zpracování různých projektů města.

Opatření 1.2: Zajistit kvalitní pracovníky cizích jazyků a informačních technologií do základních škol.

Priorita 2: Zkvalitnění zdravotní péče a rozvoj sociálních služeb

Zdravotní péče je v Mohelnici dostupná ve třech zdravotních střediscích. Při rozvoji města v průběhu minulého století nebyla otázka bezbariérových přístupů tak aktuální jako v současnosti. Proto je nutné při dalším rozvoji města počítat i se staršími obyvateli a občany se zdravotním postižením.

Opatření 2.1: Vyčlenit finanční prostředky z rozpočtu města na modernizaci zdravotnického vybavení a zdravotnických zařízení.

Opatření 2.2: Podpořit informovanost obyvatel o dostupných sociálních službách.

Opatření 2.3: Zajistit pečovatelské služby seniorům a osobám se zdravotním postižením.

Opatření 2.4: Nadále zajišťovat chod zařízení určených pro seniory.

Opatření 2.5: Podpora zajišťování pracovního uplatňování lidí se zdravotním postižením.

Priorita 3: Rozvoj společenského života obyvatel

Významnou složkou společenského života jsou kulturní a sportovní aktivity, na jejichž rozvoj a zvýšení nabídky se město zaměřuje. Obyvatelům slouží i zaměstnanci městského úřadu, proto je nutné rozvíjet služby veřejné správy pro obyvatele.

Opatření 3.1: Zrekonstruovat stávající sportovní areály a zařízení a dobudovat nové.

Opatření 3.2: Zpestřit nabídku kulturních a společenských akcí.

Opatření 3.3: Zvýšit zájem obyvatel o účast na pořádaných akcích.

Opatření 3.4: Zvýšit informovanost občanů o činnosti veřejné správy.

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se zaměřila na sestavení návrhu strategie rozvoje města Mohelnice. Cílem bylo analyzovat současný stav rozvoje města a na základě zjištěných informací stanovit nejvhodnější možnosti dalšího rozvoje Mohelnice. K tomu bylo zapotřebí nejprve z teoretických poznatků nastudovat problematiku regionálního rozvoje se zaměřením na rozvoj obcí a s tím související legislativu.

Poté jsem v praktické části zpracovala socioekonomickou analýzu města Mohelnice, ve které jsem zjistila následující skutečnosti. Mohelnice leží na jihu Šumperského okresu, který je součástí Olomouckého kraje, asi 35 kilometrů severně od města Olomouce. Město se nachází v úrodné kotlině Hornomoravského úvalu, v příjemném a teplém podnebí. Městem protéká říčka Mírovka a na hranici města proudí tok řeky Moravy. Životní prostředí je v Mohelnici i jejím blízkém okolí je čisté, což dokazuje i přítomnost Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví.

V současné době se počet obyvatel vyšplhal na 9 700, pro mohelnické občany je zde široká nabídka domů i bytů a město počítá i s další výstavbou. Mohelnice se stala významným kulturním centrem pro celé okolí, pořádá se zde mnoho kulturních a sportovních akcí, kterým slouží množství kulturních a sportovních zařízení. Společně s příznivými přírodními podmínkami má město dobře předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Významu města odpovídá také jeho infrastruktura. Občanská a technická vybavenost města je na celkem dobré úrovni, avšak dopravní stránka infrastruktury je slabá. Je potřeba zvýšit dopravní dostupnost města i jeho obslužnost, nevyhovující je také technický stav komunikací a chodníků.

Ve městě se nachází dvě velké průmyslové firmy, které zaměstnávají občany z širokého okolí a to pozitivně působí i na míru nezaměstnanosti, která je v Mohelnici téměř nejnižší z celého okresu Šumperk. Nicméně na vývoji nezaměstnanosti města se negativně projevila celosvětová hospodářská krize.

Z údajů vyplývajících z uskutečněné socioekonomické analýzy jsem provedla shrnutí současného stavu rozvoje města Mohelnice, které jsem vypracovala formou SWOT

analýzy. Na základě zhotovených analýz a dotazníkového šetření jsem se pokusila sestavit návrh strategie rozvoje města Mohelnice. Největší možnosti rozvoje města vidím ve výstavbě obchvatu, který zvýší dopravní dostupnost a obslužnost města. Dále ve snížení nezaměstnanosti pro lepší ekonomickou prosperitu města, což v současné době ekonomické krize bude značně ztížený úkol. V neposlední řadě je třeba rozvíjet bydlení a s tím související občanskou a technickou infrastrukturu společně s bezpečností pro zvýšení kvality života všech občanů města. K rozmachu města by přispěla i podpora propagace v oblasti cestovního ruchu a tím zvýšení návštěvnosti města. Základním předpokladem pro splnění navržených strategických cílů je zajištění finančních prostředků na jejich realizaci. Město hospodaří dlouhodobě se ziskem, a to by mělo pozitivně ovlivnit financování rozvojových aktivit.

Celkově lze říci, že se město Mohelnice neustále rozvíjí. Je důležité, aby Mohelnice v tomto úsilí pokračovala, překonávala hrozby rozvoje a využívala příležitostí k dalšímu rozvoji města.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace

- [1] BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, klasifikace*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2002. 211 s. ISBN 80-246-0384-5.
- [2] MALINOVSKÝ, J., WOKOUN, R. a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.
- [3] MATES, P., WOKOUN, R. *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2006. 351 s. ISBN 80-7201-608-3.
- [4] MIKULÁŠTÍK, M. *Manažerská psychologie*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 384 s. ISBN 978-80-247-1349-6.
- [5] PEKOVÁ, J. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2005. 528 s. ISBN 80-7357-049-1.
- [6] PRŮCHA, P., KADEČKA, S. *Správní právo: obecná část*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 74 s. ISBN 978-80-210-4588-0.
- [7] WOKOUN, R. a kol. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 4. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. 447 s. ISBN 80-86473-80-5.

Právní předpisy

- [8] Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- [9] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- [10] Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů
- [11] Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů
- [12] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- [13] Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní (o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům), ve znění pozdějších předpisů

- [14] Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů
- [15] Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon (o územním plánování a stavebním úřadu), ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje

- [16] *České dráhy, a.s.* [online]. 2009 [cit. 2009-03-30]. Dostupné z: <<http://www.cd.cz/>>.
- [17] *Český statistický úřad – Olomouc* [online]. 2009 [cit. 2009-03-10]. Dostupné z: <<http://www.olomouc.czso.cz/>>.
- [18] *Dotazník: jak na dotazník.* [online]. 2009 [cit. 2009-04-02]. Dostupné z: <<http://www.dotaznik-online.cz/>>.
- [19] *Mohelnicko, mezi Hanou a Jeseníky* [online]. 2009 [cit. 2009-03-03]. Dostupné z: <<http://www.regionmohelnicko.cz/>>.
- [20] *Oficiální stránky města a městského úřadu* [online]. 2009 [cit. 2009-03-03]. Dostupné z: <<http://www.mu-mohelnice.cz/>>.
- [21] *Policie České republiky: Obvodní oddělení Mohelnice* [online]. 2008 [cit. 2009-03-18]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/obvodni-oddeleni-mohelnice.aspx>>.
- [22] *Portál veřejné správy České republiky* [online]. 2009 [cit. 2009-01-26]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/6966/place>.
- [23] *Sčítání lidu, domů a bytů* [online]. 2007 [cit. 2009-03-16]. Dostupné z: <<http://www.czso.cz/sldb/sldb.nsf/i/home>>.
- [24] *Seznam obrázky – mapy České republiky* [online]. 2009 [cit. 2009-03-03]. Dostupné z: <<http://www.obrazky.cz/?from=109&step=18&colours=&size=&filter=1&q=mapa%20%C4%8Cesk%C3%A9%20republiky>>.
- [25] *Statistiky nezaměstnanosti* [online]. 2009 [cit. 2009-04-10]. Dostupné z: <<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz>>.
- [26] *Územní plán města Mohelnice* [online]. 2008 [cit. 2009-03-25]. Dostupné z: <http://www.mu-mohelnice.cz/vismo/osnova.asp?id_org=9803&id_osnovy=74014&p1=74784>.

- [27] *Veřejná databáze Českého statistického úřadu* [online]. 2009 [cit. 2009-03-10].
Dostupné z: <<http://vdb.czso.cz/vdb/>> .

Ostatní materiály

- [28] Hella Autotechnik, s.r.o., personální oddělení: údaje o počtech zaměstnanců od roku 2000 do března 2009.
- [29] Krajský úřad Olomouc, odbor školství: Údaje o počtech studentů na středních školách v Mohelnici od školního roku 2000/2001 až do současnosti.
- [30] Městský úřad Mohelnice, odbor finanční: Rozpočty města za rok 2006, 2007, 2008 a schválený rozpočet na rok 2009.
- [31] Siemens Elektromotory, s.r.o., personální oddělení: údaje o počtech zaměstnanců od roku 2000 do března 2009.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

apod.	A podobně.
a.s.	Akciová společnost.
aut. st.	Autobusová stanice.
č.	Číslo.
ČD	České dráhy.
ČOV	Čistička odpadních vod.
ČR	Česká republika.
el.	Elektrický.
EU	Evropská unie.
CHKO	Chráněná krajinná oblast.
např.	Například.
NTL	Nízkotlakový.
př. n. l.	Před našim letopočtem.
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným.
sv.	Svatý.
tzn.	To znamená.
tzv.	Tak zvaný.
VDJ	Vodojem.
VTL	Vysokotlakový.
žel. st.	Železniční stanice.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Vztah regionálního rozvoje a regionální politiky	15
Obrázek 2 – Poloha Mohelnice na mapě České republiky	26
Obrázek 3 - Mikroregion Mohelnicko	27
Obrázek 4 - Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel v Mohelnici.....	31
Obrázek 5 - Vývoj počtu obyvatel Mohelnice	31
Obrázek 6 - Vývoj počtu studentů na středních školách v Mohelnici	40
Obrázek 7 - Podíl zaměstnanců v jednotlivých odvětvích.....	49
Obrázek 8 - Vývoj nezaměstnanosti v Mohelnici, okresu Šumperk a České republice	50
Obrázek 9 - Vývoj počtu zaměstnanců ve společnosti Siemens Elektromotory, s.r.o.....	51
Obrázek 10 - Vývoj počtu zaměstnanců ve společnosti Hella Autotechnik, s.r.o.	52
Obrázek 11 - Věkové složení respondentů	55
Obrázek 12 - Vzdělanostní struktura respondentů.....	55
Obrázek 13 – Bodové hodnocení zkoumaných oblastí respondenty	56

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Přirozený pohyb obyvatel	32
Tabulka 2 - Mechanický pohyb obyvatel	32
Tabulka 3- Věková struktura	32
Tabulka 4 - Obyvatelstvo podle rodinného stavu	33
Tabulka 5 - Navržené plochy pro bydlení	33
Tabulka 6 - Domovní fond podle vlastnictví	34
Tabulka 7 - Technické vybavení domovního fondu	34
Tabulka 8 - Bytový fond	34
Tabulka 9 - Bytový fond podle vlastnictví	34
Tabulka 10 - Technické vybavení bytového fondu	35
Tabulka 11 - Kulturní zařízení v Mohelnici	36
Tabulka 12 - Sportovní zařízení v Mohelnici	37
Tabulka 13 - Zařízení bezpečnostních složek	38
Tabulka 14 - Peněžní ústavy v Mohelnici	39
Tabulka 15 - Vzdělávací zařízení v Mohelnici	39
Tabulka 16 - Zdravotnická zařízení v Mohelnici	41
Tabulka 17- Rozpočty města Mohelnice	47
Tabulka 18 - Ekonomická aktivita obyvatel	48
Tabulka 19 - Vzdělanostní struktura obyvatel	49
Tabulka 20 - Typy půd podle využití	53

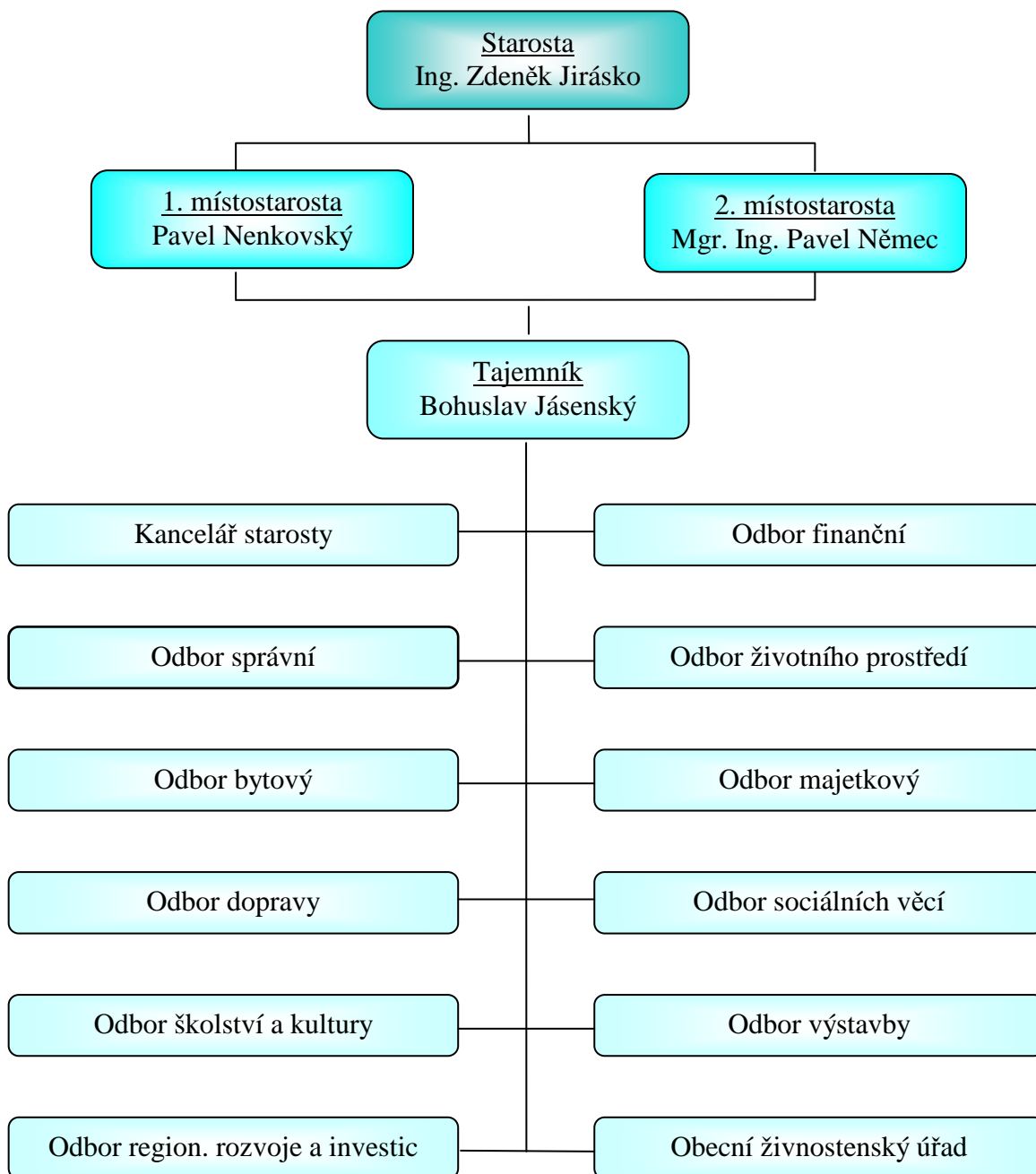
SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Organizační struktura městského úřadu

Příloha P II: Rozpočet města Mohelnice na rok 2009

Příloha PIII: Dotazník

PŘÍLOHA PI: ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MĚSTSKÉHO ÚŘADU

PŘÍLOHA P II: ROZPOČET MĚSTA MOHELNICE NA ROK 2009

Název třídy	Schválený rozpočet
Daňové příjmy	104 559 000 Kč
Nedaňové příjmy	11 887 000 Kč
Kapitálové příjmy	7 200 000 Kč
Přijaté dotace	71 864 000 Kč
Příjmy celkem	195 510 000 Kč
Běžné výdaje	179 180 000 Kč
Kapitálové výdaje	4 505 000 Kč
Výdaje celkem	183 685 000 Kč
Příjmy - výdaje	11 825 000 Kč

PŘÍLOHA P III: DOTAZNÍK

Vážený občane města Mohelnice,
studuji 3. ročník Fakulty Management a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Píši bakalářskou práci a chci Vás požádat o vyplněný krátkého dotazníku, který mi pomůže zjistit, jak vnímají město i rozvojové aktivity samotní občané Mohelnice. Dotazník je anonymní, zjištěné informace budou využity pouze pro potřeby bakalářské práce.

DĚKUJI ZA VÁŠ ČAS

Jiřina Skopalová

Pokud není uvedeno jinak, zaškrtněte vždy jen jednu odpověď.

- 1) **Vaše pohlaví je**   žena   muž
- 2) **Váš věk je v rozmezí:**   0-14   36-45
    15-26   46-60
    27-35   61 a více
- 3) **Vaše nejvyšší dosažené vzdělání**   Základní
    Střední odborné bez maturity
    Úplné střední s maturitou
    Vyšší odborné
    Vysokoškolské
- 4) **Ohodnoťte následující oblasti na bodové škále, kde 1b=nejhůře, 4b=nejlépe.**
Bydlení	1 / 2 / 3 / 4
Školství	1 / 2 / 3 / 4
Zdravotnictví a sociální služby	1 / 2 / 3 / 4
Doprava	1 / 2 / 3 / 4
Kultura a sport	1 / 2 / 3 / 4
- 5) **Je podle Vás Mohelnice a její okolí atraktivní pro turisty?**   ano   ne
- 6) **Myslíte si, že je Mohelnice bezpečné město?**   ano   ne
- 7) **Líbí se Vám město Mohelnice?**   ano   ne
Na co jste v Mohelnici nejvíce pyšný/a?.....
S čím jste naopak nejméně spokojený/a?.....
- 8) **Zaregistroval/a jste v poslední době nějaké změny v Mohelnici?**   ano   ne
Pokud ano, jaké:.....
Pokud ne, co byste chtěl/a změnit:.....
- 9) **Jste dobře informováni o činnostech města a městského úřadu?**
 Ano   Spíše ano   Spíše ne   Ne
- 10) **Jak byste jedním slovem charakterizoval/a město Mohelnici?**